

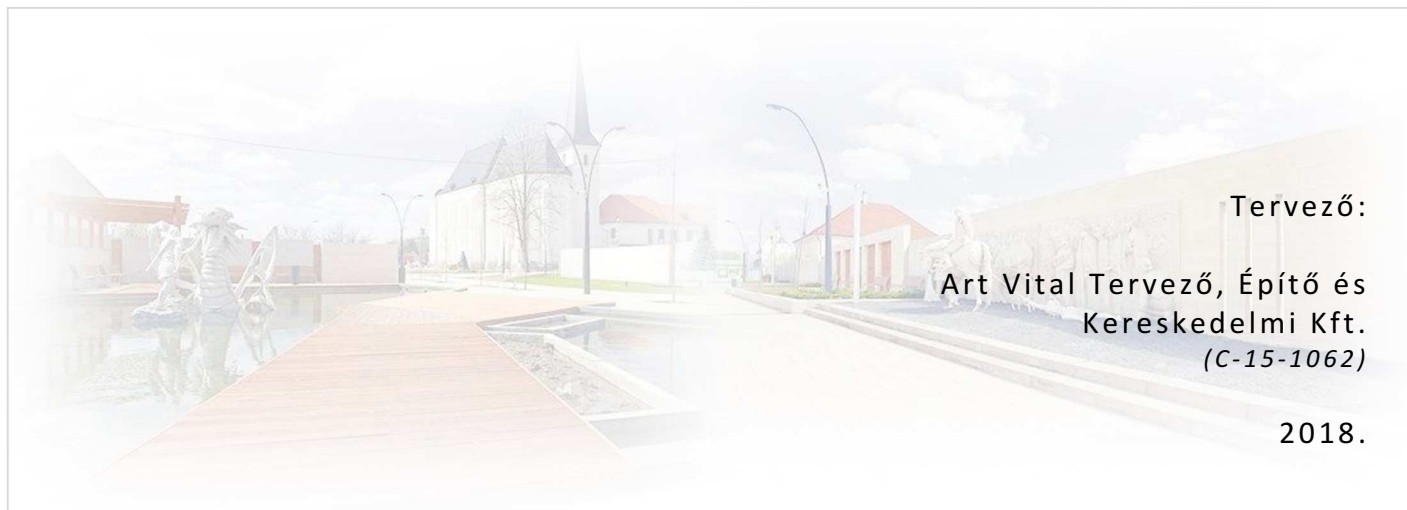

Nyírbátor Város Településrendezési Tervének készítéséhez

*Megalapozó
vizsgálatok*

*Helyzetelemző,
helyzetértékelő
dokumentum*

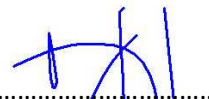
Tervező:

**Art Vital Tervező, Építő és
Kereskedelmi Kft.
(C-15-1062)**

2018.

Külzetlap

Település tervező/ Építész vezető tervező

.....
Végh József
TT-15-0023
É/1-15-0124

Település tervező / projektvezető:

.....
Labbancz András
TT-15-0378

Tervező munkatárs:

.....
Ugochukwu Georgina

Szerkesztő:

.....
Barkaszi Richard

Társadalompolitikai szakértő:

.....
Papp György
társadalompolitikai
szakértő

Tartalomjegyzék

Külzetlap	2
Tartalomjegyzék	3
2. HELYZETELEMZÉS	
2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. A tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése.	5
3. HELYZETÉRTÉKELÉS	
3.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelés, szintézis.	11
3.1.1. A folyamatok értékelése	11
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	17
3.1.3. A településfejlesztés és a – rendezés kapcsolata	23
3.2. Problématérkép és értéktérkép	24
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	28
3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	28
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	49
3.3.2.1. A szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása	49
3.3.2.2. A szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzése	50
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	53
MELLÉKLETEK	

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Nyírbátor szerepe a településhálózatban

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (Nemzeti Fejlesztés 2030), Nyíregyházát egy úgynevezett külső nagyvárosi körgyűrű (Győr – Pécs – Szeged – Békéscsaba – Debrecen – Nyíregyháza – Miskolc) részeként említi. A külső nagyvárosi gyűrű városai fontos szerepet töltenek be a gyűrűn belüli térkapcsolatok fenntartásában és megyéjükön belüli térszervezésükkel. A külső nagyvárosi körgyűrű tagjai közül Debrecen és Nyíregyháza között szignifikánsan érzékelhető az azok köré szerveződően a kettő város között agglomerálódó térség van kifejlődőben. Az agglomerálódó térség azonban nemcsak a Debrecen – Nyíregyháza viszonylatban, hanem a Nyíregyháza – Nagykálló - Nyírbátor irányában is fejlődik.

Nyírbátor igen jelentős szerepe a települések hierarchiájában a város alábbi erőssége alapján determinált:

- jelentős helyi gazdasági potenciál jelenléte
- jelentős turisztikai potenciál jelenléte
- országos viszonylatban bár periférikus elhelyezkedésű, de határmentisége miatt jelentős logisztikai, kereskedelmi és turisztikai hídőrállás

Nyírbátor társadalma

A lakónépeség száma a 2014-es évben 12 259 fő, mely egy évtizeddel korábban 13 192 fő volt. Nyírbátor lakónépeség mutatói csökkenő tendenciát mutatnak. A 2001 és 2014 közötti időszakban az érték 9 %-kal csökkent. A negatív demográfia tendenciák legfőbb kiváltó oka, elsősorban a negatív vándorlási egyenleg. A magasa képzett, megyén kívüli egyetemeken, főiskolákon végzettek nem térnek vissza a városba az iskola elvégzése után.

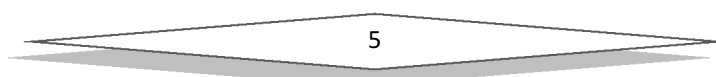
Az iskolázottsági mutatók összességében elmarad az országos átlagtól, azonban a megyei helyzethez képest kedvezőbb a képet mutat mind a közép, mind a felsőoktatásban végzetteket figyelembe véve. Leginkább az az érettségivel rendelkezők aránya emelkedett.

A népeség képzettségi szintje egyértelműen javuló tendenciát mutat, de a munkaerő-kínálat nem igazodik teljes mértékben a jelenlegi és a potenciális munkaadók elvárásaihoz. A duális képzés megfelelő alkalmazása valamint az ezt segítő megyei szintű, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat által megvalósítandó „Foglalkoztatási együttműködések Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében” című, TOP-5.1.1-15-SB1-2016-00001 azonosítószámú projekt segíthet, hogy az aktív és kölcsönös kommunikáció fenntartása megvalósuljon a gazdasági szereplők között, a munkavállalói és munkáltatói oldalon a fenntartható harmonizáció létrehozása, a munkahelyteremtés fokozásával egy versenyképesebb gazdaság megteremtése.

A munkanélküliséggel kapcsolatos relatív mutató - a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népeség %-ában átlagosan közel 9%-os értéket mutat, amely az országos relatív mutatónak több, mint 2%-a, azaz az országos átlagot több, mint kétszer meghaladó értékű.

Nyírbátor humán infrastruktúrája

A köznevelés intézményrendszere az elmúlt években jelentős átalakuláson esett át. Az négy tagintézménnyel rendelkező óvodát jelenleg az önkormányzat tartja fenn és működteti. Az általános iskola és alapfokú művészetoktatási intézmény fenntartója az állam, azonban a

működtetés feladatait az önkormányzat végzi. Emellett egyházi fenntartású alapfokú oktatási intézmények is működnek Nyírbátorban.

Az egészségügyi, valamint a szociális alap- és szakellátás rendszere jól szervezett, minőségi és mennyiségi mutatói megfelelőek mind az infrastruktúra, mind a szolgáltatások szempontjából.

Nyírbátor kulturális élete

A kulturális és szabadidős szolgáltatások intézményi, szervezeti feltételrendszerét tekintve Nyírbátor helyzete kedvezőbb, mint a hasonló méretű vidéki magyar városok többsége. A város kulturális intézményeinek és közösségi tereinek (Kulturális Központ, Városi Könyvtár, Községi Ház) programkínálata nemcsak a helyi, térségi lakosoknak nyújt széleskörű szabadidős kínálatot, hanem a városba érkező turisták számára is.

A város kulturális életének kiemelkedő eseménye a Szárnyas Sárkány Hete, valamint a Nemzetközi Utcaszínházi és Világzenei Fesztivál, amely egy színes és vidám utcaszínházi kavalkád: szabadtéri színházi előadások, koncertek, performanszok, happeningek nyújtanak felhőtlen kikapcsolódást a fesztiváltér valamennyi helyszínén. A hagyományosan nyáron megrendezett fesztivál jelentősen látogatott.

Emellett a 2017. esztendőben 51. alkalommal megrendezendő Nyírbátori Zenei Napok számít igen jelentős kulturális eseménynek. A nyírbátori Református templom ősi falai között 1967 nyarán csendült fel először Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus, mely megalapozta a Nyírbátori Zenei Napokat. A jó minősítéssel fémjelzett komolyzenei, fél évszázados programsorozat követve a hagyományokat, évről évre változatos zenei kínálattal várja a zenekedvelő közönséget.

A színházi évadban a Kulturális Központ felnőtt és ifjúsági bérletet tart fenn.

Nyírbátor gazdasága

Nyírbátor gazdasági értelemben is Szabolcs – Szatmár – Bereg megye kulcsponti decentruma, a megyei Területfejlesztési koncepció is Szabolcs-Szatmár-Bereg megye növekedési és iparfejlesztési tengelyeinek egyikeként azonosítja a „Kelet-nyugati növekedési és iparfejlesztési tengelyt”, amelynek legmeghatározóbb eleme Nyírbátor. A település Ipari Parkjába (város másik gazdasági centrumába, a Déli iparterületre) települt multinacionális cégek munkaerőpiacon betöltött szerepét jellemzi, hogy a helyben foglalkoztatottak közel fele napi rendszerességgel ingázó (munkaerő áramlás a megyeszékhelyek (Nyíregyháza - Debrecen) és járási központok (Mátészalka – Nagyálló) irányából is érezhető, igen jelentős számú).

A város jelentős gazdasági potenciállal bír, több nagy létszámú munkaerőt foglalkoztató vállalkozás telepedett meg az elmúlt években a városban.

Az ipari tevékenység egyik fő helyszíne a 2005-ben létrehozott Ipari Park, amely a 471. számú főút mellett fekszik. A szállítási és logisztikai feltételeket segíti vasúti kapcsolata (két ipar- és három rakodóvágány). A jelenleg bővítés alatt álló zöldmezős iparterület közművesített, jelenleg beépítettsége több, mint 80%-os, több, mint 20 vállalkozásnak ad helyet. Az Ipari Parkon kívül a város másik gazdasági centruma a Déli iparterület.

A vállalkozói szféra – beleértve a helyi mikro- és kisvállalkozásokat is – foglalkoztatási kapacitása nagy, aminek köszönhetően Nyírbátor meghatározó ingázási célpont: nemcsak a közeli településekről, hanem például Nyíregyházáról és Debrecenből is érkeznek munkavállalók.

A helyi gazdasági szereplők szerényebb potenciállal bírnak, mint a betelepült multinacionális vállalkozások. Nyírbátorban a lakossági alapszolgáltatások spektruma lefed minden elvárható területet, a tercier szektorban működő vállalkozások száma emelkedik, azonban elaprózott a vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző, viszonylag alacsony a vállalkozássűrűség, és Nyírbátor gazdasága szerény, az egy lakosra jutó jegyzett tőke valamint az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték alacsony, az országos átlagot messze el nem érő értékekkel bír.

A jelentős hagyományokkal rendelkező mezőgazdaság súlya annak ellenére nagy (különösen a foglalkoztatásban és a kiegészítő jövedelemszerzésbe), hogy a földterület átlagos aranykorona értéke alacsony.

A tercier szektor jelentősége folyamatosan nő mind a foglalkoztatottak, mind a vállalkozások száma tekintetében. Folyamatosan bővül az üzleti szolgáltatások kínálata, a lakossági alapszolgáltatások spektruma pedig lefed minden elvárható területet, ami a lakosok életminőségét és komfortérzetét nagymértékben javítja.

Nyírbátor a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételeinek szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján szabad vállalkozási zónává kijelölt település.

Nyírbátor turisztikai szerepe

A gazdaság egyre gyorsabban fejlődő ágazata Nyírbátorban a turizmus.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye turizmusában kimutatható egy rendkívül markáns idegenforgalmi tengely. A tengely Nyíregyháza, Nagykálló, Kállósemjén, Máriapócs, Nyírbátor településeket érinti, amely egyértelműen körvonalazza egy potenciális desztináció magját (nyírségi desztináció). A Nyíregyháza-Nyírbátor turisztikai tengely a megyei turizmusforgalom közel kétharmadát bonyolítja le. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye idegenforgalmának négy nagy magterülete azonosítható, Nyírbátor - Nyíregyháza mellett - a „Nyírségi turisztikai gyűrű” központjának tekinthető.

A város idegenforgalmának két pillére a gyógy-, wellness- és egészségturizmus, valamint a kulturális turizmus.

Nyírbátorban dinamikusan növekedett a vendégek és különösen a vendégéjszakák száma, ami kedvezően hat az általuk elköltött összegre is. Nyírbátor esetében elsősorban a külföldi kereslet élénkült meg.

A turizmus fejlesztésének fő tényezői közül is kiemelkedő az értékalapúság, a tudás- és készségtartalom növelése, illetőleg a környezetbarát jelleg.

Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztési munkák

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közül Nyírbátor Város Önkormányzata kiemelkedően fontos feladatnak tekinti a helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok ellátását.

Ezzel kapcsolatos feladatainak ellátására Nyírbátor Város Önkormányzata létrehozta és megfelelően működteti a város életét segítő szervezeteit (Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény, Nyírbátor Város Szociális Szolgálat, Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft.)

A város gazdasági szerkezetének átalakulása után a város vezetése határozott lépéseket tett a helyi gazdaság élénkítésére. A szerkezetváltást, az üzletfejlesztést, a vállalkozóvá válást, a vállalkozás élénkítését és a munkaerő fejlesztést segítő szervezetekkel - kiemelten a Szabolcs

– Szatmár - Bereg Megyei Kormányhivatal Nyírbátori Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltséggel - szoros kapcsolatot tart fenn. A helyi adópolitika célkitűzései a stabilitás és az igazságosság elve alapján kerültek kialakításra.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen kiemelt feladat.

A helyi lakosság belső fogyasztásának ösztönzése érdekében az Önkormányzat bevezette a Nyírbátor Kártyát.

Nyírbátor Város Önkormányzata évek óta folyamatosan pályázik a Startmunka programok keretében közmunkások foglalkoztatására, ill. a munkaügyi központnál regisztráltak képzésére. A közmunkaprogramok jelentős munkanélküli létszámot kötnek le, lebonyolításukat a Munkaügyi Központtal együttműködve végzi.

Táj- és környezet

A település teljes közigazgatási területe 6673,23 ha. A külterületi táj tipikusan mezőgazdasági táj, ahol a tájhasznosítás a lehető legnagyobb mértékben igazodott a domborzat és a talaj adta lehetőségekhez. a közigazgatási határon belül a földterületeken jelentős mértékben szántóföldi növények termesztése a jellemző tájhasználati mód. A szántó művelés alá tartozó területek a külterület több mint a 30 %-át foglalják el.

A Nyírbátor és térsége hazánk második legnagyobb futóhomok területén, a Nyírségben található. Nyírbátor 99,9 és 173 m közötti tszf-i magasságú, szélhordta homokkal fedett hordalék-kúpsíkság. A homok nagy része kötött, a deflációveszély alacsony. Nyírbátor száraz, mérsékelt vízhiányos területen fekszik, a természetes felszíni vízfolyás és víztározók száma alacsony. Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, az év nagyobb részében a vízállás alacsony. A növényzet a Nyírség flórajárásba tartozik: a mélyebben fekvő területeken lápok, mocsarak, a magasabb buckatetőkön homok pusztagyeppek voltak megfigyelhetők, de mellettük különböző fafajok (tölgy, nyír, kőris, szil) elterjedése is számottevő volt. A térség nagy kiterjedésű erdői évszázadokkal ezelőtt hatalmas vadállományt (szarvas, őz, róka, borz, siketfajd, császármadár) tartottak el. A táj állománya csökkent, de gazdagabb, mint az ország más területein.

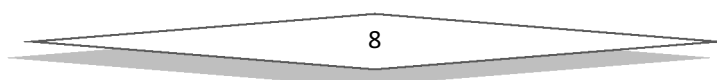
Épített környezet

A város mai szerkezete megtartotta középkori eredetét, arra illeszkedik az akkori várost lényegesen túlnőtte. Nyírbátori jellegzetesség, hogy a városközpontban a beépült területek mellett egyidejűleg jócskán vannak be nem épült területek, szabad telkek, valamint roncsolt területek, és alulhasznált elszlömösödött, egyébként kiváló helyzetű adottsággal rendelkező területek.

A város települési környezetének minősége inhomogén.

Az északi részen kialakult szegregátumok kialakulásában városszerkezeti okok állnak.

A városkép nem teljesen egységes, de alapvetően esztétikus és városias jellegű, a városszerkezet pedig kiegyensúlyozott. Az elmúlt másfél évtized alatt a település lakásállomány megújult ezáltal a kedvezőtlen komfortfokozatú lakások aránya kifejezetten alacsony, a lakásállományok minőségét az építkezések hullámai nagymértékben javították. Az épület állomány 2130 db összkomfortos, 2266 db komfortos, 66 db félkomfortos, 248 db komfort nélküli és 17 db szükség és egyéb lakásból áll.

A zöldfelületi rendszer részletes elemzése során mindenképpen hiányként jelentkezik az utcai fasorok rendszere. Tervszerűen telepített, a helyi ökológiai viszonyokhoz jól alkalmazkodó, egységes fasorok még az olyan zaklatott beépítésű városi szövetbe is tudnának egy kis rendszert hozni, mint a településperem, ahol a többféle funkciójú és beépítésű telkek váltakozása okoz diszharmóniát. Nyírbátor Város lakosságának egészségi állapota nem kielégítő. Ehhez hozzájárul a belterületi zöldfelületek alacsony területe és azok területi kapcsolatának hiánya.

A differenciált élethelyzetben lévő társadalmi rétegek differenciált lakáskínálatot igényelnek. Nagyarányú a leromlott, városrésznyi lakóterületek aránya, leszakadó rétegekkel. Egyes helyeken – különösen a városközpontban – roncsolt, illetve alulhasznosított területek találhatóak, amelyek alkalmas helyszínt kínálnak funkcióváltásra vagy új funkciók betelepítésére. A városkép nem teljesen egységes, de alapvetően esztétikus és városias jellegű, a városszerkezet pedig kiegyensúlyozott, illetve kisebb beavatkozásokkal azzá tehető. Nagy kiterjedésű szegregált területek találhatóak a turisztikai övezethez viszonylag közel.

Közlekedés

Nyírbátor Városának a térség meghatározó térszerkezeti elemeihez való kapcsolata kedvező. Nyírbátor közlekedési tekintetben kistérségi szinten jelentős csomópontnak tekinthető. A város közlekedését meghatározza a Debrecen Mátészalkával összekötő 471. sz. út és a Nyíregyházát – Nyírbátorral összekötő 4911. sz. út találkozási pontja, átmenő forgalma.

A várostól északra, a 471. sz. főúttal párhuzamosan fut az M3 autópálya, amely a városközpontból északnyugati irányban 12 km-re érhető el.

A közúti közösségi közlekedés az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. autóbuszjárataival történik.

Nyírbátor település az országos törzshálózati pályák részét képező 110-es számú, Debrecen (Apafa) – Mátészalka vasútvonalon fekszik, amely Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben délnyugat-északkeleti irányban haladva tárja fel a településeket. A vonal egyvágányú.

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése

3.1.1. A folyamatok értékelése

Nyírbátor szerepe a településhálózatban

Nyírbátor Városának minden lehetősége és adottsága megvan ahhoz, hogy megőrizi és megerősíti Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében betöltött decentrum szerepét.

Nemzetközi szinten a város jelentősége egyfelől a turisztikai szolgáltatásoknak, másfelől az intenzívebbé váló határon átnyúló együttműködéseknek köszönhetően tovább erősödhet, jelentősebb turisztikai célponttá válhat.

A városvezetés feladata, hogy ösztönzi a határ menti gazdasági kapcsolatok bővítését, megerősödött határon átnyúló intézményesült együttműködések kialakítása a cél, mely eredményeként erősödik pozitív arculat a potenciális nemzetközi célcsoportok körében (pl. befektetők, vállalkozások, turisták) Nyírbátorról.

Nyírbátor térségi szerepének elemzésekor külön ki kell térni arra is, hogy a város és környezete szoros – agglomerációs jellegű – együttműködésben kell, hogy éljen elsősorban járásszékhely szerepéből adódóan a járáshoz tartozó településekkel (Bátorliget, Encsencs, Kisléta, Máriapócs, Nyírbéltek, Nyírbogát, Nyírcsászári, Nyínderzs, Nyírgelse, Nyírgyulaj, Nyírlugos, Nyírmihálydi, Nyírpilis, Nyírvasvári, Ömböly, Penészlek, Piricse, Pócspetri, Terem)

Nyírbátor társadalma

Szükséges, hogy a város népességmegtartó erejének növekedjen; a családok, fiatalok számára vonzóbbá váljon a város; cél a pozitív migrációs egyenleg mellett a 40 év alatti lakosság számának növelése.

A városvezetés célja a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket helyben tartsa, illetve az ingázó munkavállalók betelepülését ösztönözze.

Település fejlesztése során és a humán infrastruktúra erősítésével szükséges a kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonzani kívánt magasan képezett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és épített környezet biztosítása, a szolgáltatás-struktúra (oktatástól a tercier szektorig bezárólag), a lakossági alap- és kiegészítő szolgáltatások spektruma magas minőségben kell, hogy lefedjen minden elvárható területet.

Kiemelt jelentőségű a jelenleg degredálódó, leszakadással fenyegetett településrészek, szegregált területek integrált programjának megvalósítása, lakókörnyezet fizikai megújításának folytatásával és a felzárkózást, esélyeket növelő beavatkozásokkal, melyek az érintett célcsoportokra szabott speciális tartalommal valósulnak meg. Kapcsolódóan az előbbiekhez, szükséges az önkéntesség népszerűsítése, társadalmi felelősségvállalás erősítése.

A társadalmilag leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett, zömében roma lakosság szociális kohéziójának az erősítése. Ezt a közösségformálást erősítő terek, létesítmények és kulturális intézmények fejlesztése szolgálja. Fontos, hogy komplex programok szükségesek, melyek infrastrukturális és soft elemeket ötvöző fejlesztéseket foglalnak magukba, egymás hatását erősítve járulnak hozzá a lakosság szegregálódása és a településrészek leszakadásának az enyhítéséhez.

Nyírbátor Város Önkormányzata az EFOP-1.4.2-16 - Integrált térségi gyermekprogramok konstrukcióban végrehajtás alatt lévő projektje a Nyírbátori Járás illetékességi területén, azaz

20 településén fog megvalósulni. A konzorciumi partnerrel (Tutor Alapítvány a betegek és szegények megsegítéséért) és a szakmai támogatást nyújtó EFOP 1.4.1. kiemelt projekt konzorciumi tagjaival (NRSZH, SZGYF, MÁLTA, MTA) való szoros együttműködés keretében vállalja, hogy a kidolgozott projektjével hozzájárul a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentéséhez, az iskolaérettségi mutatók javításához, az iskolai hiányzások, valamint a lemorzsolódás csökkentéséhez, az egészségtudatos életmód elterjesztéséhez, a humánszolgáltatások minőségének javításához, a gyermeki szükségletek kielégítéséhez, a helyi közösségek kialakításához és önszerveződésének megerősítéséhez.

Nyírbátor humán infrastruktúrája

A bölcsődébe íratott gyermekek száma évről évre növekszik, ezért a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítását intézménybővítéssel szükséges megvalósítani. Nyírbátor Városában bár óvodai kapacitáshiány nincs, a jelenlegi feladatellátási helyek minőségi fejlesztése elengedhetetlen.

Az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása is szükségessé vált. Az általános iskolák infrastruktúrájának fejlesztése, oktatási kínálatának bővítése (pl. gimnáziumi osztályok, új szakok indítása) elengedhetetlen a tanulók helyben tartása érdekében és az iskolából való lemorzsolódás mérséklésére.

Nyírbátor Városa kiterjedt szociális és egészségügyi ellátórendszer működtetését biztosítja. A rászoruló lakosság számának emelkedése a központi finanszírozás problémái miatt is szükségesek a fejlesztések. Megkerülhetetlen a kapacitás bővítése és a meglévő intézmények folyamatos felújítása. A feladatot egyrészt magasabb szintű elvárások kötelezettséggé jelenítik meg, másrészt a növekvő igények a lakosság magasabb szintű ellátásának szempontjából teszik fontossá.

A lakosság egészségi állapota alapvetően befolyásolja a humán erőforrások minőségét. Nyírbátor Városa előregedő társadalmi szerkezettel jellemezhető, és a jelenlegi demográfiai tendenciák alapján a jövőben egyre nagyobb szerep hárul majd az egészségügyi ellátórendszerre. A város kezelésében lévő egészségügyi intézményrendszer megfelelő egészségügyi ellátást biztosít, azonban tárgyi feltételeit fejlesztésre szorulnak. Fontos mindamellett, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése a szociális ellátórendszerrel összhangban történjen meg. Kiemelten fontos terület ezen kívül a fiatalkorúak bűnmegelőzéséhez, valamint a hátrányos helyzetű csoportok védelméhez kapcsolódóan a prevenció és a családvédelem erősítése, szorosan kapcsolódva az egyházi és közösségi kezdeményezésekhez.

Nyírbátor kulturális élete

Nyírbátor Városa a térség kulturális, művészeti központjaként működik, mely mind az identitás, mind a turisztika szempontjából meghatározó jelentőségű a város életében.

Kiemelten fontos, hogy Nyírbátor Városa szem előtt tartsa a helyi igényeket, de ezek a fejlesztések messze túlmutatnak a helyi elvárások teljesítésén, mivel a kulturális és közművelődési szolgáltatások infrastruktúrájának és kínálatának bővítése alkalmas arra, hogy a járási igényeket is kielégítse és kiszolgálja, növelve ezzel a város vonzerejét, ismertségét és turisztikai szerepét is.

Nyírbátor gazdasága

Nyírbátor gazdaságának további erősítésének egyik pillére, hogy az iparterület-fenntartási, fejlesztési/bővülési tervének kivitelezése megtörténjen, hiszen az Ipari Parkban és az Inkubátorházban rendelkezésre álló szabad kapacitások területe jelenleg korlátozott.

A másik fontos pillér a helyi gazdasági szereplők megerősödésének segítése, kiemelten az elsődleges élelmiszer-feldolgozás erősítésével.

Az alapanyag termelés és élelmiszer-feldolgozás terén kitörési pontot a magasabb hozzáadott értékű, kiemelkedő minőségű termékek előállítása jelenthet, kihasználva a kiváló beltartalmi értékekkel rendelkező alapanyagok által nyújtott lehetőségeket. Az agrártermékek versenyképességének és piaci stabilitásának kiemelkedő tényezője a minél magasabb szintű és minőségű feldolgozottság. A mikro-és kisméretű élelmiszer feldolgozóknak jelentős szerepük van a helyi, járási ellátásban, és a foglalkoztatásban, azonban kiemelkedően fontos, hogy a szoros együttműködés (például szövetkezeti forma, integrátori szerepkör) jellemezze a termelés és értékesítés folyamatát. Az adott iparág munkaerő keresleti igénye az alacsony képzettségű, betanított munkaerő, ezért képes lenne a magas számú képzetlen munkaerő foglalkoztatására.

Nyírbátor gazdaságának megerősítésének harmadik pillére a magas hozzáadott értékű tevékenységű K+F+I tevékenységeket végző vállalkozások betelepülésének, létrehozásának ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása) valamint a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok erősítése kell, hogy legyen. A határon átnyúló gazdasági kapcsolatokkal párhuzamosan a logisztikai potenciál teljes körű hasznosítása, az ágazat foglalkoztatási hatásának maximalizálása érdekében cél a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések végrehajtása, a fizikai beruházások mellett a nyújtott szolgáltatások minőségének javításával.

Az Önkormányzat fentieket inkubációs szolgáltatásaival, adókedvezmények biztosításával, a klaszteresedés elősegítésével, a képzés, az átképzés és a továbbképzés feltételeinek, intézményrendszerének erősítésével (duális képzés) kell, hogy segítse.

Nyírbátor Városának aktív vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési politikáját folytatnia kell.

A gazdaságfejlesztés célja a stabil, erős helyi gazdaság megalapozása, amely a meglévő munkahelyeket képes megtartani és új munkahelyeket létrehozni. Olyan munkahelyeket, amelyek a város lakói számára képzettségüknek és készségeiknek megfelelő, vonzó lehetőséget kínálnak, és olyan jövedelmet biztosítanak, amely megalapozza a jólétüket.

Nyírbátor Városában a mezőgazdasági vállalkozások aránya magas, a regisztrált vállalkozások több, mint 50%-a a mezőgazdasági szektorban működik. A több lábon álló (diverzifikált) gazdaság további erősítése fontos feladat Nyírbátor Városa számára. A logisztikai iparágak, a kreatív iparágak fejlesztése és differenciált kereskedelmi ellátás erősítése mellett a térségi együttműködéssel az idegenforgalom fejlesztése a cél. Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranszfert biztosító szereplők közötti kapcsolati hálók erősítésében, azaz a piac, illetve a képzést és kutatást-fejlesztést végző helyek közötti információáramlásban. Ez hátráltatja a hatékony reagáló képességet, lassítja az innováció (K+F+I) gazdasági transzformációjának sebességét. Ennek megfelelően, előnyben szükséges részesíteni a változó gazdasági környezethez alkalmazkodni képes, magas hozzáadott értéket létrehozó ágazatokat.

A logisztikai potenciál teljes körű hasznosítása, az ágazat foglalkoztatási hatásának maximalizálása érdekében cél a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések végrehajtása, a fizikai beruházások mellett a nyújtott szolgáltatások minőségének javításával.

Az önkormányzat saját hatáskörében lévő adó – és egyéb közterhek tekintetében kedvezményekkel kell, hogy segítse a helyi vállalkozásokat, valamint vonzhat jelentősebb befektetőket Nyírbátor Városába.

A helyi gazdasági szereplők együttműködésének, hálózatosodásának támogatása, segítése elengedhetetlen (klaszteresedés elősegítése).

Az Önkormányzat abszorpciók képessége a gazdaságfejlesztés területén magas, jelezve, hogy a megye egyik fontos gazdasági decentruma a település. „A Nyírbátori Ipari Park bővítése út és közműépítéssel” című, jelenleg is futó projekt a TOP-1.1.1-15-SB1 - Ipari parkok, iparterületek fejlesztése konstrukció keretében valósulhat meg. A projekt eredményeképp sikerül út és közműfejlesztéssel javítani a Nyírbátori Ipari Parkba betelepült vállalkozások működési feltételeit, elősegíteni tevékenységük bővítését továbbá alkalmassá tenni egy alulhasznosított, potenciális iparterületet új termelő és szolgáltató vállalkozások letelepítésére, új munkahelyek létrehozására. Az iparterület-fejlesztés helyszíne az Északi lakóterület É-i pereme menti külterület (a feltáró út tekintetében), illetve a tőle K-i irányban fekvő a Nyírbátori Ipari Park.

Nyírbátor turisztikai szerepe

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztéseket integráltan, térségi alapon zajló turisztikai szervezetrendszer fejlesztése révén szükséges megvalósítani. Térségi vendégforgalmi stratégia alapján integrált szemléletű fejlesztés, szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése: mind az attrakciók, mind a háttérinfrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, diverzifikálása.

Cél egy turisztikai klaszter létrehozása, ahol szabályozott keretek között, széleskörű partnerségben, több területen folyhatna a helyi, térségi turizmus fejlesztése. A klaszter megfelelő szervezeti keretet nyújthat többek között térségi szintű turisztikai programcsomagok kialakítására is.

Nyírbátor irányító szerepének és a tudatos márkaépítésnek köszönhetően a desztináció piaci részesedése a belföldi turizmuson belül erősödik. Intenzív együttműködés alakult ki a járás számos településével. Közös marketing kampányok indulnak, a turisztikai szervezetrendszer fejlesztése térségi alapon zajlik.

A nyírbátori gazdaság egyik legmarkánsabb ágazata a turizmus, amelynek kiemelt jelentősége van a város versenyképességének fejlesztésében, gazdasági teljesítményének fokozásában. A turizmus fejlesztésének fő tényezői közül is kiemelkedő az értékalapúság, a tudás- és készségtartalom növelése, illetőleg a környezetbarát jelleg.

A turisztikai és rekreációs piaci jelenlét növeléséhez szükséges a város idegenforgalmi vonzerejének növelése, a kiszolgáló infrastruktúra és szolgáltatások (szállás- és vendéglátóhelyek) összehangolt fejlesztése, a turisztikai marketingkommunikáció intenzív és differenciált megvalósítása, valamint a turizmus helyi szervezeti rendszerének megújítása, idegenforgalmi hálózatok és egymásra épülő programcsomagok létrehozása.

Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztési munkák

A Smart City víziója több átfogó célhoz illetve azokhoz rendelt részcélok területével átfedést mutat, azonban a Smart City víziója a települési önkormányzat teljes működési spektrumát át kell, hogy hassa, így jelen részcéltan rögzítettek érvényesnek tekintendők az említett egyéb célok esetében is.

Az „okos város” olyan település, amely a rendelkezésre álló technológiai lehetőségeket (elsősorban az információs és kommunikációs technológiát) innovatív módon használja fel, elősegítve ezzel egy jobb, diverzifikáltabb és fenntarthatóbb városi környezet kialakítását. Innovatív technológiákat alkalmaz, hogy csökkentse a költségeit és az energiafelhasználását, valamint szélesíti a szolgáltatási kínálatát, ily módon javítva lakói életminőségét.

A belső fogyasztás ösztönzését és szervezését Nyírbátor Város Önkormányzatának kell végeznie, ezeknek a folyamatoknak ő a katalizátora.

A közfoglalkoztatásnak azonban fokozatosan el kell mozdulnia a szociális gazdaság irányába, hogy fenntartható váljon. A szociális gazdaságfejlesztés során egyszerre kell fókuszálni a kínálatfejlesztésre és a keresletélénkítésére.

Táj- és környezet

A természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges a jelenleg érvényes védelmek megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések koordinálása. Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges feladat azok tehermentesítése.

Nyírbátor Város lakosságának egészségi állapota nem kielégítő. Ehhez hozzájárul a belterületi zöldfelületek alacsony területe és azok területi kapcsolatának hiánya. A zöldterületek hálózatba történő fejlesztése elengedhetetlen feladat, hiszen egyrészt javítja a városképet, ugyanakkor hozzájárul a városklíma és ezzel a helyi lakosság egészségi és pszichés állapotának javulásához. Fontos feladat a prevenció és a tájékoztatás erősítése több vonatkozásban, mint pl. a környezetvédelem vagy például a veszélyes anyagok átmenőszállítása kapcsán. A klímaváltozással kapcsolatos személetformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

Épített környezet

A településre ingázók számára a települési épített és társadalmi környezet nem ad megfelelő inspirációt a betelepülésre, ennek orvoslása tudatos városfejlesztési eszközökkel lehetséges. A városvezetés célja a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket helyben tartsa, illetve az ingázó munkavállalók betelepülését ösztönözze. A kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonítani kívánt magasan képezett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és épített környezet, szolgáltatás-struktúra (oktatástól a tercier szektorig bezárólag) biztosítása szükséges. A fentiek érdekében számukra jó minőségű, urbanus lakóterületek kialakítása a feladat, ahol a kvalifikáltabb réteg magasabb minőségigényét kielégítő, speciális helyigényeit kell a mai helyzetnél lényegesen jobban figyelembe venni, biztosítani a sport, a játék, a kommunikáció lehetőségeit.

A fenntarthatóság érdekében elsősorban a meglévő lakóterületi térségek tartalékainak kihasználása feladat a területeket új zöldfelületekkel, forgalomcsillapítással vonzóvá kell tenni, a kisvárosi léptéket megtartva. A lakóterületi fejlesztéseket a kompakt város elveinek érvényesítése hassa át: törekedik a település a horizontális terjeszkedés visszaszorítására, a növekedési igény részben vertikális irányban, részben pedig a ritka beépítettségű területeket hatékonyabb kihasználásával vagy intenzívebb terület-felhasználással (szabadon álló helyett soros beépítés, társasházi struktúra) kielégítésére. Azaz az organikus és intenzív városfejlődés

jellemzői szerint a foghíjszerűen kiüresedő telkeken, helyben átépülő lakóházak jelentik a belső városrészek folyamatos és harmonikus megújulását. A tömbfeltárásokra mind a város belső területein, mind a peremeken van lehetőség.

A zöldterületek hálózatba történő fejlesztése elengedhetetlen feladat, hiszen egyrészt javítja a városképet, ugyanakkor hozzájárul a városklíma és ezzel a helyi lakosság egészségi és pszichés állapotának javulásához. Fontos feladat a prevenció és a tájékoztatás erősítése több vonatkozásban, mint pl. a környezetvédelem vagy például a veszélyes anyagok átmenőszállítása kapcsán. A klímaváltozással kapcsolatos személetformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények energiahatékonyságának fokozása, épületgépészeti rendszerének energetikai célú korszerűsítése, a megújuló energiaforrások részarányának növelése fontos feladat.

Nyírbátor város Önkormányzata a TOP-3.2.1-15-SB1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése konstrukció keretében folytatja épületállományának fejlesztését, a Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola és AMI telephelye kerül fejlesztésre.

Közlekedés

Nyírbátor Város fejlődésének egyik kulcstényezője a települési közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése. A megközelíthetőség és elérhetőség fontos alapfeltétele a gazdasági fejlődésnek, a kedvezőtlen demográfiai tendenciák megfordításához közvetlen módon is hozzájárulhatnak az ilyen jellegű beruházások.

Bár nem kizárólagosan a város döntési kompetenciájába tartozó és nem csak Nyírbátor Városát érintő (nagy)beruházás, de a településen átmenő állami tulajdonú közutak felújítása szükséges.

A belterületi közúti forgalomban továbbra is vannak problémás keresztmetszetek (közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések), emellett az alacsonyabb rendű felvezető útszakaszok szűk kapacitása is a belterületi úthálózat fejlesztését igénylik.

A városban kiemelt kérdés a tömegközlekedés fejlesztése: az autóbusz megálló helye a rájárási távolságot nézve majdnem mindenhol megfelelő, azonban a leszállóhelyeket előírás szerinti kialakítása illetve átalakítása szükséges. Jelentős beruházást igényel a városi- és térségi hivatásforgalmú kerékpárút hálózat fejlesztése, felújítása, bővítése.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

SWOT analízis – Erősségek, Gyengeségek

Erősség	Gyengeség
Településhálózatban betöltött szerep	
- Nyírbátor a Nyíregyháza – Nagykálló - Nyírbátor irányú agglomerációs térségben (amely a Nyíregyháza – Debrecen agglomerációs térség mellett egyre meghatározóbb) helyezkedik el - Nyíregyháza mellett Nyírbátor a legjelentősebb térszervező centruma a Nyírségnek - Nyírbátor elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorol az egész Dél-Nyírségre - A város elhelyezkedése viszonylag periférikus a városhálózatban - Jelentős (közel 50%-os) a Nyírbátorban foglalkoztatottak között (akár Nyíregyháza és Debrecen megyeszékhelyekről is!) az ingázók aránya - Logisztika elhelyezkedése kedvező - Nyírbátor megyei szinten funkcióellátottsága alapján középvárosi funkciókkal rendelkezik - Az M3 autópályához a legközelebbi csatlakozás mindössze 12 km távolságra található, Nyírbátor a megyén belül fontos közösségi közlekedési csomópontként is funkcionál - Az országhatár közelségének előnyeit ki tudja használni elsősorban a kereskedelem és a turizmus területén, mivel Nagykároly irányából Nyírbátor az első jelentősebb település.	- Nem kellően formalizált gazdasági, turisztikai kapcsolatrendszer a határon túli potenciális partnerekkel - A város az ország keleti, viszonylag periférikus részén fekszik - A településen áthaladó forgalom részben megterheli a város belterületi úthálózatát - A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata (így az oktatási rendszerben betöltött státusza alacsony) - A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok (Nyíregyháza és Debrecen megyeszékhelyek) csökkentik Nyírbátor súlyát - A megyeszékhely ahhoz elég közel van, hogy még érvényesüljön az elszívó ereje
Társadalom	
- Az élveszületések száma meghaladja a halálozásokét, így természetes szaporodás jellemző a városban - Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat - Az országos átlagtól elmaradó, de a megyei átlaghoz képest kedvezőbb képzettségi mutatók (javuló tendencia a lakosság képzettségi szintjében) - Pezsgő kulturális élet jelenléte (Zenei Napok, Nemzetközi Utcaszínház Fesztivál) - Sokrétű civil szféra - A civil szervezetek több területen is aktívak - Intenzív az együttműködés a civil szervezetek és az önkormányzat között	- Csökkenő lakónépség (elsősorban a negatív vándorlási egyenleg miatt) - Jelentős cigány kisebbség jelenléte - Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek - Növekszik a szelektív elvándorlás mértéke - Folyamatos a társadalom előregedése - Magas a gazdaságilag inaktív lakosok aránya - Egyes önkormányzati segélyek igénybevétele növekvő tendenciát mutatott az elmúlt években
Humán infrastruktúra	
- A nevelés – oktatás a bölcsődei ellátástól a középfokú oktatásig megtalálható a településen (egyházi fenntartású intézmény jelenléte) - Az egészségügyi alapellátás mellett térségi orvosi ügyelet, mentőállomás és szakrendelő jelenléte	- Egyes közintézmények (pl. óvoda) infrastrukturális állapota nem megfelelő - A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata

Erősség	Gyengeség
- A gyógyító munkához jól kapcsolódik a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben működő gyógyászati kezelő részleg - A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a város, illetve egyes szolgáltatások esetében a térség lakosai számára is - A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív	Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés)
Gazdaság	
- Jelentős (közel 50%-os) a Nyírbátorban foglalkoztatottak között (akár Nyíregyháza és Debrecen megyeszékhelyekről is!) az ingázók aránya - A megyei Területfejlesztési koncepció által kijelölt három gazdaságfejlesztési növekedési tengelyt csomópontja (kelet-nyugati ipartengely) - Gazdasági szempontból a megyei egyik jelentős decentruma - Jelentős nagyvállalatok az Ipari Pakban (A nemzetközi és országos jelentőségű ipari vállalkozások foglalkoztatási kapacitása kiemelkedő) - Szabad vállalkozási zónává kijelölt település - Inkubátorház és szolgáltató központ jelenléte - A mezőgazdaságban a termelő szövetkezetek megjelenése - A gépgyártás és a könnyűipar mellett a mezőgazdasági feldolgozóipar jelentős (dinamikusan bővül a szekunder szektor) - A lakossági alapszolgáltatások spektruma lefed minden elvárható területet - Ipari Parkon kívül a város másik gazdasági centruma a Déli iparterület jelenléte - Nyíregyháza-Nyírbátor turisztikai tengely a megye jelentős turisztikai tengelye, Nyírbátor a „Nyírségi turisztikai gyűrű” központjának tekinthető - A gyógy- és termásvíz, valamint a vallási és történelmi emlékek gazdagsága - Évi 150 000 látogató wellness és egészségturizmus területén - A településen a vendégéjszaka szám folyamatosan emelkedik - A támogatott gazdaságfejlesztő projektek mellett jelentős mértékű a Nyírbátorban működő multinacionális vállalatok saját forrásból megvalósított fejlesztése - A helyi lakosság belső fogyasztásának ösztönzése érdekében az Önkormányzat bevezette a Nyírbátor Kártyát. - A munkába járást segítő helyi autóbusz közlekedés (Nyírbátor Ipari Park elnevezésű helyi autóbusz járat)	- A munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét (2016. decemberében 8,55%-os értéket mutatott, amely az országos relatív mutatónak 2,14%-a, azaz az országos átlagot több, mint kétszer meghaladó értékű) - Elaprózott a vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző (településen regisztrált vállalkozások több, mint 97%-a kevesebb, mint 10 fős vállalkozás) - A helyi gazdaság bruttó hozzáadott értéke alacsony - A gazdasági társaságok relatíve szerény tőkésítettsége jellemző - A regisztrált vállalkozások több, mint 50%-a a mezőgazdasági szektorban működik - A termőterületekre elaprózott birtokszerkezet jellemző - Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranszfert biztosító szereplők között - Nyírbátor városban nincs kutatóintézet, a vállalkozások K+F+I tevékenysége szerény - A turisztikai szolgáltatások mennyiségi és minőségi mutatói nem felelnek meg maradéktalanul az elvárásoknak - Hiányoznak a kiegészítő térségi szintű attrakciókkal való kapcsolódási pontok, a közös turisztikai desztinációmenedzsment

Erősség	Gyengeség
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
- A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe - A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre - Országos és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkező városvezetés - Jelentős helyi iparüzési adó bevétel - Jelentős Idegenforgalmi adó bevétel - Aktív helyi gazdaságfejlesztési és befektetés-ösztönzési tevékenységet folytat az önkormányzat	- Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult - Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városnál - Bérlakás állomány alacsony szintje
Táji és természeti adottságok, zöldfelületi rendszer	
- A településnek 52 °C-os vizet adó mélyfúrása van (minősített gyógyvíz) - Várostörténeti sétány kertépítészetileg magas színvonalú, példaértékű - Az egy lakosra jutó zöldfelület nagysága 22,2 m², ami lényegesen meghaladja az országos (16m²) és a megyei (10 m²) átlagot. - Komolyabb szennyeződésektől mentes természeti környezet	- A természetesebb élőhelyek csak mozaikosan jelennek meg az agrártájban - A térségi szárazodás miatt az üde és vizes élőhelyek visszaszorulóban vannak. - A terepviszonyok alakulása a belvízelvezetés szempontjából kedvezőtlen, egyenetlen, hullámos - Az utcai fasorok rendszere hiányos - Az újonnan tervezett és magas minőségben kivitelezett közterületek (Várostörténeti sétány) és egyéb közterületek közötti stílusbeli, anyaghasználatbeli különbsége - Az ipari létesítmények vizuális konfliktust okoznak (pl.: Unilever telephely)
Épített környezet	
- A város mai szerkezete megtartotta középkori eredetét - Az elmúlt másfél évtized alatt a település lakásállomány megújult ezáltal a kedvezőtlen komfortfokozatú lakások aránya kifejezetten alacsony, a lakásállományok minőségét az építkezések hullámai nagymértékben javították	- A városszerkezetet a mostani város túlnőtte - A városkép nem teljesen egységes - A városközpont fő utcáján elhelyezett többszintes sávházak, a főtér egyes építései, az egymáshoz nem alkalmazkodó karakterű épületek jelenléte - A városközpontban a beépült területek mellett egyidejűleg be nem épült területek, szabad telkek, valamint roncsolt területek, és alulhasznált elszlömösödött területek jelenléte - Barnamezős területek jelenléte - Nyírbátor nem tartozik a régészeti szempontból jól kutatott települések közé
Közlekedés	
- A város közel fekszik a magyar-román és a magyar-ukrán határátkelőkhöz - A településnek a térség meghatározó térszerkezeti elemeihez való kapcsolata kedvező - Kistérségi szinten jelentős csomópontnak tekinthető - Az M3 autópálya városközpontból északnyugati irányban 12 km-re érhető el.	- Egyes összekötő utak útburkolat minősége külterületen és belterületen is nagyon rossz minőségű, felújításra szorul. - Az egyvágányú, 110-es számú, Debrecen (Apafa) – Mátészalka vasútvonalon fekvő dízel vontatású vonal műszaki állapota rossz, a menetidő kétszerese a valós menetidőnek - Hiányos kerékpáros közlekedési infrastruktúra (hálózat hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés egy része a közúti infrastruktúra igénybevételével történik)

Erősség	Gyengeség
	- A településen áthaladó forgalom megterheli a város belterületi úthálózatát (elkerülő utak hiánya) - Kevés a közparkoló a belváros egyes részein - A külterületi utak többsége burkolat nélküli
Közművesítés	
- Alacsony közműolló, vonalas infrastrukturális rendszerek kiépítettsége (elektromos, gáz, út, kommunikációs, szennyvíz hálózatok) - A település belterülete közüzemi vízhálózattal teljesen ellátott - A várost külterületről történő belvízbetörés nem fenyegeti - A meglévő középvezettségű hálózatok alkalmasak a területek folyamatos energiaellátására - A gázhálózat viszonylag új, ezért rekonstrukciós igény nem várható a közeljövőben (a település 95%-ában elérhető a gázellátás) - Az önkormányzati intézmények egy részében (Háziorvosi rendelő, Gyermekorvosi rendelő, Védőnők épülete) energiatakarékos világítótestek kerültek felszerelésre és a villamos hálózat is felújításra került - Egyes önkormányzati intézmények (Nyírbátori szakrendelő, Sárkány Gyógyfürdő, Oktatási Centrum, József A. u. 7. sz. alatti óvoda, Városháza) napelemekkel vannak ellátva - A mobil távközlési ellátás szempontjából a város lefedettnek tekinthető	- A csapadékcsatorna-hálózat részbeni kiépítettsége jellemző - A lokális emissziókban az ipari jelenlét, valamint a közlekedés légszennyező hatása dominánsan jut érvényre a fő közlekedési nyomvonalak mentén - Gyakori probléma településen a környező mezőgazdasági (állattartó telepek) üzemek által keltett bűz, amely kedvezőtlen meteorológia helyzetben a településen élők számára kellemetlen. - A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkábelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése - Nagy a város külső energiafüggősége mind a lakosság, mind a vállalkozások, mind a közszféra tekintetében - A megújuló energiaforrások részaránya jelenleg még alacsony - Elhanyagolható számú lakás (118 lakás) kapcsolódik a távhőhálózatra

SWOT analízis – Lehetőségek - Veszélyek

Lehetőség	Veszély
Településhálózatban betöltött szerep	
- Az M3 autópálya, a fel- és lehajtó csomópont közelsége növeli a térbeli helyzetből adódó előnyöket, javítja a város töркеvonzó képességét - Intenzívebbé válnak a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok - Erősödik a város logisztikai szerepköre	- A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik a város megújulása, - Szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok nem terjednek ki a településre - A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok (Nyíregyháza és Debrecen megyeszékhelyek) korlátozzák a városi funkciók megmaradását, erősödését - Tovább növekednek a különbségek a járási központ és a többi település között
Társadalom	
- A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése - A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő, - Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása, - Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése - A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet - A jelenleg ingázó munkaerő érdeklődése nő a város iránt (ingázás helyett a letelepedést választják)	- A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében, - A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik, - Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya - Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása, - A közeli megyeszékhely és régióközpont elszívó hatása erősödik
Humán infrastruktúra	
- Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében) - A duális szakképzés és a térségi foglalkoztatási paktum az oktatási rendszer reformját, a piaci igényekhez igazodó képzési portfólió kialakítását segíti - Felsőfokú képzés meghonosítása (a helyi és betelepült piaci szereplők igényeihez igazítva)	- a munkakörnyezetek változásaihoz (pl. Ipar 4.0. diktálta elvárások) nem illeszkedik a jövőbeni képzési portfólió - a közeli gravitációt központok elszívó hatása a humánerőforrásra
Gazdaság	
- K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása) - A határmenti partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele - A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása - A város turisztikai adottságainak a lehető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével;	- A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek, - Erős versenytársak jelenléte (Nyíregyháza és Debrecen megyeszékhelyek), csökkentik a város iránti befektetői szándékok felerősödését - Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a városnak, - A turisztikai tendenciák negatívan alakulnak - Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható

Lehetőség	Veszély
- Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka) - Nyírbátor Kártya erősítése - Ipari területek bővítése és infrastrukturális fejlesztése, befektetés-ösztönző városmarketing: további betelepülő ipari cégek - A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Unió forrásai segítségével - Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek - A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik	
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
- Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik - Az értékteremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése - Foglalkoztatási paktum - A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése - Az önkormányzati beavatkozások a magánberuházások számának növekedését eredményezhetik - Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása	- Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat - Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek - Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani - A város nem tudja teljes mértékben kiaknázni a járási központi szerepköréből adódó lehetőségeket - Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható
Táji és természeti adottságok, zöldfelületi rendszer	
- Védő fasorok telepítése, vizuális konfliktusok csökkentése, megszüntetése a zöldfelületi rendszer bővítésével - Utcafásítás, zöldfelületi biodiverzitás növelése	- A természeti erőforrások túlzott igénybevétele, - A természeti-környezeti értékek (élővizek, növény- és vadállomány) károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában - Környezetterhelő ipari létesítmények települnek be a városba
Épített környezet	
- Alulhasznosított területek (például a bankudvar területe: a Szabadság tér- Szentvér u . Édesanyák útja – Báthory utca által határolt tömb) revitalizációja - A belvárosban az üresen álló épületek megőrzése szempontjából alapvető fontosságú a XXI. századi funkció megtalálása - Az átmenő forgalmat elvezető elkerülő út - Lakóterületfejlesztés	- A településen komoly örökségvédelmi kockázatot jelenthetnek a zöld mezős beruházások (régészeti szempontból) (javasolt a barna mezős beruházások ösztönzése) - Szklömösödési folyamatok
Közlekedés	
Az elkerülő út megépítésének köszönhetően javul a közlekedésbiztonság és környezeti állapot	- A további közlekedési fejlesztések elhúzódnása miatt a település elérési mutatói nem javulnak - Növekszik teher- és személygépkocsi-forgalom a betelepülő ipari vállalkozások hatására

Lehetőség	Veszély
További jelentős pályázati források megjelenése várható	
Közművesítés	
- További jelentős pályázati források megjelenése várható a közművek tekintetében - Megújuló energiafelhasználás arányának növelése - Szennyvízkezelés minőségi fejlesztése	- Ivóvíz tekintetében a hálózati rekonstrukciója és régi öntöttvas vezetékek cseréje javasolt (rég elavult ivóvízhálózati rendszer kb. 30km) - Jelentős kockázatot jelent a városban található mintegy 15,0 km hosszú 35 évet meghaladó, elsősorban frekvenciát területen kiépített azbesztcsatorna (szennyvíz) melynek cseréje forráshiány miatt nehezen megvalósítható - A szennyvíz tisztító telep kapacitása lassan eléri a 100%-ot, emiatt a jövőben várható fejlesztések (ipari) számára a szolgáltatás csak tisztító telep bővítésével valósítható meg

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

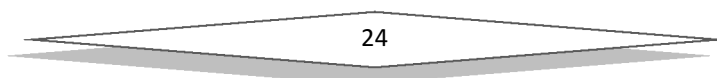
A helyzetértékelés alapján azonosíthatók azok a lehetséges módosítási szükségletek, amelyek által biztosíthatók a tervezett fejlesztések feltételei. Ezek közül a legnagyobb változást az alábbiak jelentik:

- gazdasági területek bővülés a város északi és déli részén, a tervezett közlekedési folyosók mentén,
- idegenforgalmi és turisztikai területek a Szénaréti tó környezetében,
- lakóterületi fejlesztések a belterülethez közvetlenül kapcsolódó zártkerti területeken, illetve az alulhasznosított belterületi tömbök belsejében,
- közlekedési folyosó gyűrűje a település belterületi határának közelében.

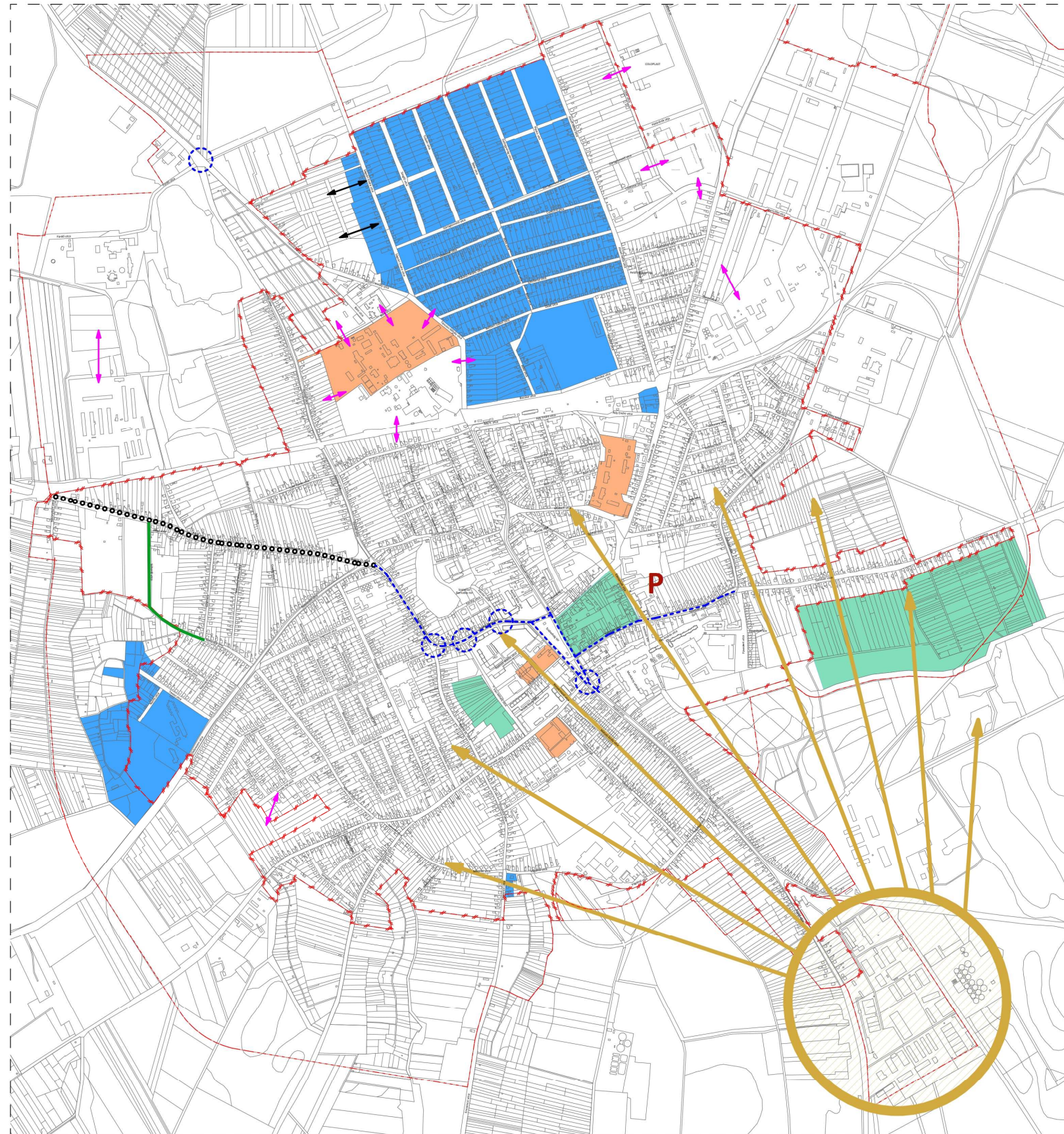
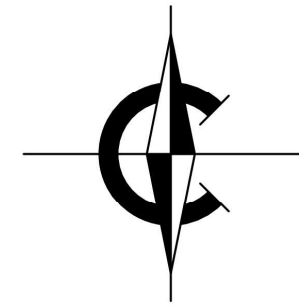
3.2. Probléma és értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása.

A térképi ábrázolás során az alábbi jelzések láthatók.

Problématérkép

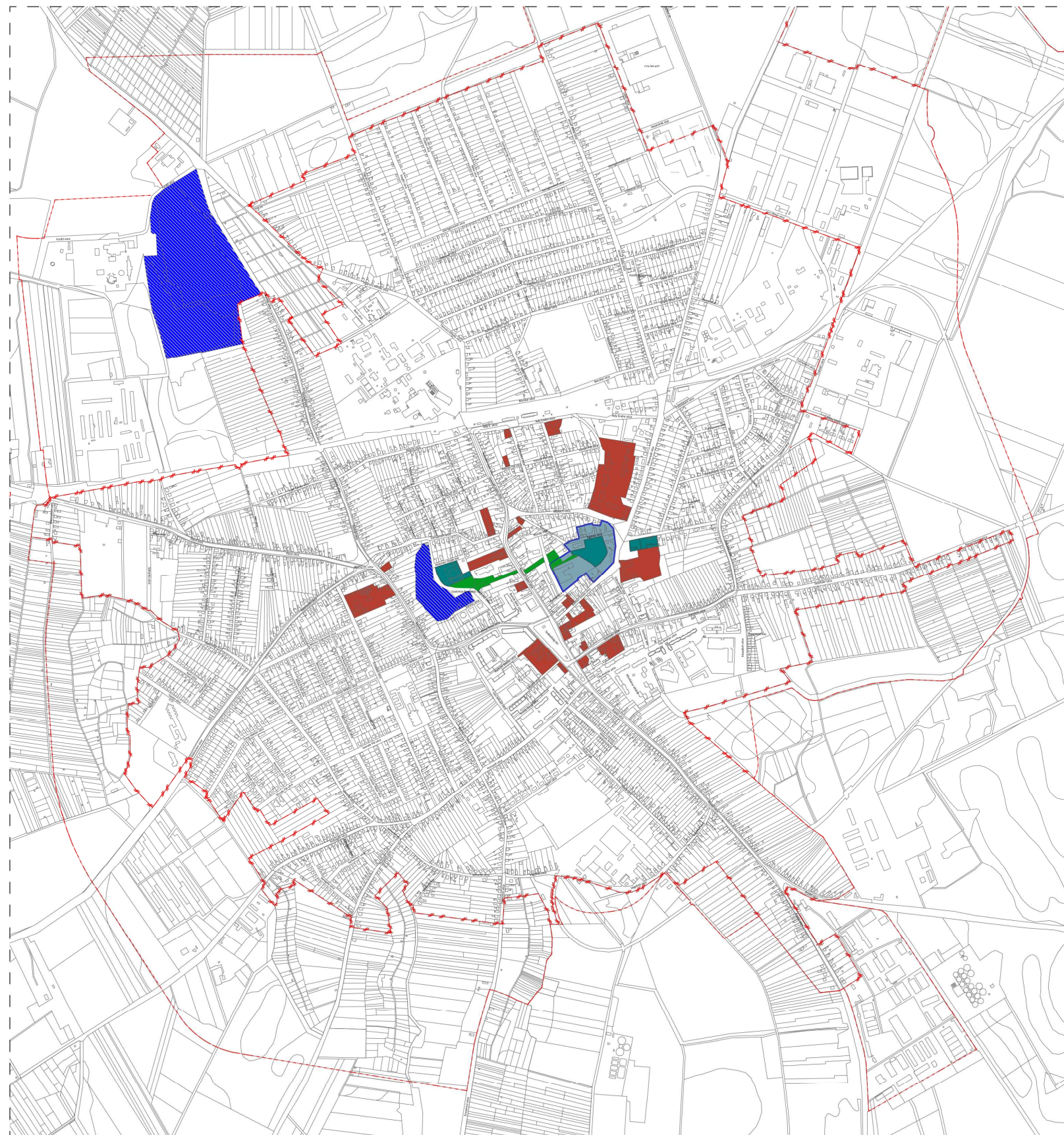
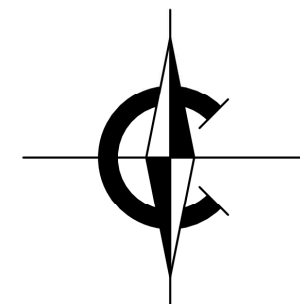

Jelmagyarázat:

- Szegregátumok
- Alulhasznosított területek
- Alulhasznosított barnamezős terület
- Átmenő forgalom túlterheli az úthálózatot
- Veszélyes közlekedési csomópontok
- Szűk közlekedési keresztmetszet
- Kerékpárút hiánya
- Gazdasági és lakóterületek térbeli konfliktusai
- Épített környezeti és társadalmi konfliktus
- Az egész településre kiterjedő probléma (szaghatás)
- P Parkoló hiánya

Problématérkép - Nyírbátor Városban (saját szerkesztés)

Értéktérkép

Jelmagyarázat:

- Világörökségi terület
- Országos építészeti örökség elemei
- Helyi építészeti örökség elemei
- Várostitörténeti sétány
- Természeti értékek

Értéktérkép - Nyírbátor Városban (saját szerkesztés)

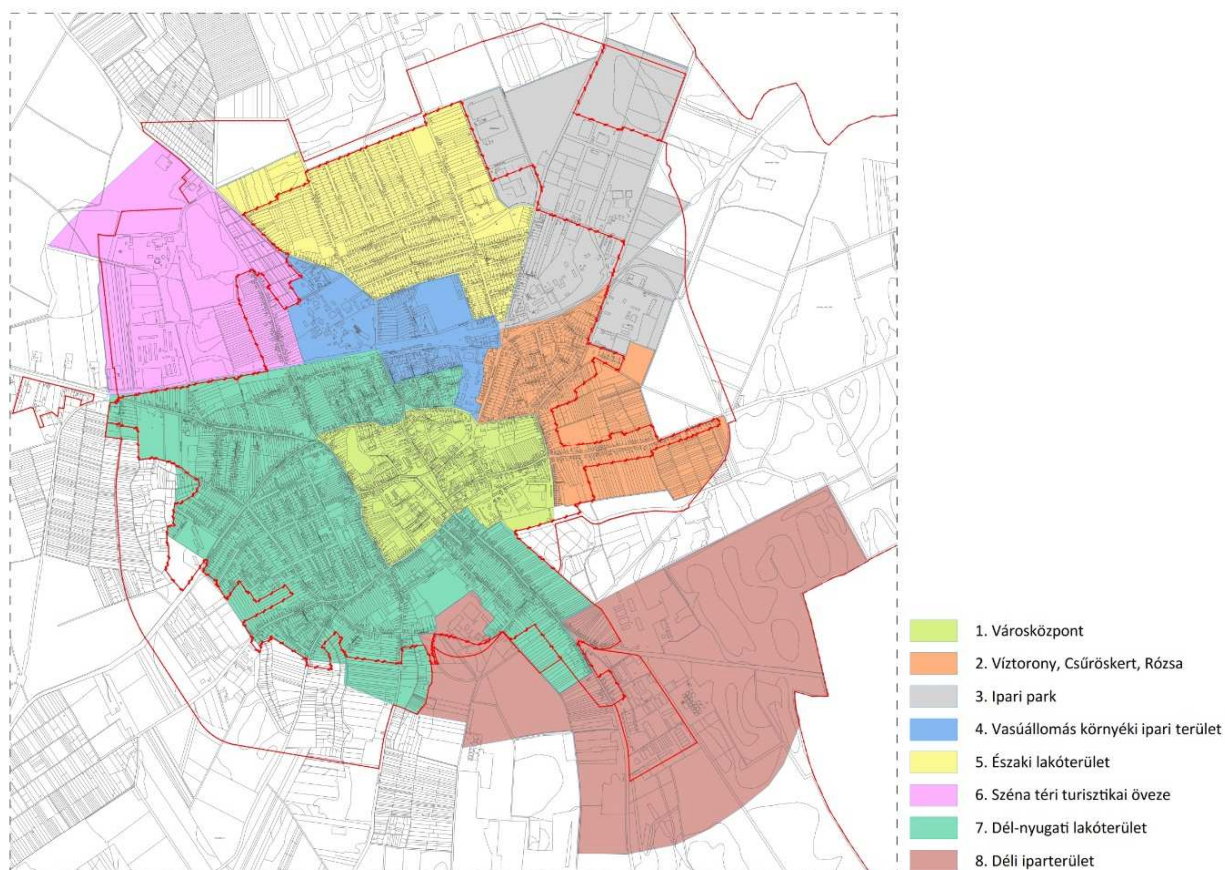
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Nyírbátor tekintetében az alábbi városrészek kerültek lehatárolásra:

1. Városközpont
2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert
3. Ipari Park
4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület
5. Északi lakóterület
6. Széna réti turisztikai övezet
7. Délnyugati lakóterület
8. Déli iparterület

Nyírbátor városrészei

(Forrás: saját szerkesztés)

Az „1. VÁROSKÖZPONT” VÁROSRÉSZ

Az „1. Városközpont” városrész lehatárolása:

- Füveskert utca,
- Császári utca,
- Vár utca,
- Madách utca,
- Damjanich utca,
- Bajcsy-Zs. utca,
- Hunyadi J. utca,
- Fáy A. utca,
- Munkácsi J. sétány,
- (Nyírbátor-Vasvári folyás nyomvonala)
- belterület-külterület határvonala

„1. Városközpont” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A városközpont és az onnan kifutó, gyakran változó szélességű utcák szabálytalan vonalvezetésűek, az utak találkozásánál kitölcséresednek. Spontán útelágazások és az „útelágazások terei” alakulnak ki. A városközpont és a városközpont kifutó utcák megőrizték mezővárosi jellegüket- az utcára merőleges hosszú szalagtelkek jellemzőek.

A beépítés a település központja felé haladva oldalhatáron álló, hézagosan zárt sorú, vagy zárt sorú. A beépítés intenzitása és magassága a központ felé nő. A központban inkább a

sorházas beépítettség figyelhető meg. A történetileg kialakult alacsony szintszámú telkes városközpont felé sűrűsödő, és a városközpontban polgáriasult beépítés mögött többszintes újabb eltérő karakterű beépítés jön létre, - megbontva a város korábban egységes morfológiai rendjét. Ezt az átalakítást képviselik a városközpont fő utcáján elhelyezett többszintes sávházak, a főtér egyes építései, az egymáshoz nem alkalmazkodó karakterű épületek, a környezethez nem illeszkedő, építésük idején korszerűnek tekintett épületek. Helyi adottság, hogy a Városközpontban a beépült területek mellett egyidejűleg vannak be nem épült területek, szabad telkek, valamint bontott, roncsolt területek (Szabadság tér – Váczi Mihály u között). A Szabadság tér, Báthori u, Édesanyák útja, Szentvér u által határolt úgynevezett bankudvar alulhasznált, elszlömösödött, egyébként kiváló adottságokkal rendelkező be nem épült tömbbelső terület. A főtér mellett feltáratlan tömbökben jó beépítési lehetőségek vannak, azonban ez azt is jelenti, hogy a belváros egyes részei alulhasznosítottak, illetve állapotuk elavult.

Forgalomtechnikai problémák közlekedési nehézségeket okoznak a városközpont városrészben, a terület parkolási kapacitása szűkös, a kerékpár út hálózat hiányos. A kerékpáros hálózat hiányosságai miatt a kerékpáros közlekedés egy része a közúti infrastruktúra igénybevételével történik, ami fokozott balesetveszélyt jelent.

A településrész zöldfelületi ellátottsága alapvetően megfelelő, a közterek, parkok száma és kiterjedése viszonylag nagy a területen, azonban a közterek, parkok eloszlása előnytelen. Mély fekvésű, vizes területek találhatók a városmagban. A városrész bővelkedik műemlékekben, köztéri szobrokban, helyi védelemre érdemes épületekben.

A Városközpontban a legnagyobb a közigazgatási, közszolgáltatási intézmények koncentrációja valamint a legmagasabb a vállalkozások, a kiskereskedelmi egységek, a vendéglátóhelyek és a szálláshelyek sűrűsége. A Városközpont tömöríti a legtöbb funkciót a településen, az állam- és közigazgatási, közművelődési, oktatási, szociális és egészségügyi funkciók mellett az egyházak székhelyei is itt találhatóak meg.

Állam- és közigazgatás

- Polgármesteri Hivatal
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyírbátori Járási Hivatal
- NAV Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága
- Körzeti Földhivatal
- Városi Bíróság
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Nyírbátori Kirendeltség

Közművelődés

- Városi Könyvtár
- Kulturális Központ

Oktatás

- Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskola
- Nyírbátori Bethlen Gábor Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium
- Nyírbátori Református Általános Iskola
- Nyírbátor Óvoda, Bölcsőde
- Pedagógiai szakszolgálat

Szociális szolgáltatások

- Kistérségi Szociális és Pedagógiai Központ
- Házigazdász Szolgálat
- Pszichiátriai Betegek Közösségi Gondozó Szolgálat
- Támogató Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Idősek ápoló-gondozó otthona, Idősek nappali ellátása

Egészségügy

- Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelő
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv
- Mentőállomás
- Orvosi ügyelet

Megjegyzendő, hogy egyes közintézmények és közszolgáltatók szétszórtnak helyezkednek el, így sem működésük, sem igénybevételek nem elég hatékony.

A Városház központ városrész a fenti funkciókon túl viszonylag jelentős lakófunkcióval is rendelkezik: a 2011. évi census alapján rendelkezésünkre álló adatsorok alapján a lakónépesség közel 20%-át (19, 7%) tömöríti a városrész. A városrész lakosságának korösszetétele alapvetően hasonlít a települési korfához, annál némileg idősödőbb képet mutat (a lakónépességben belül 60-X évesek aránya öt százalékponttal magasabb). Az itt lakók képzettségi szintje szignifikánsan magasabb, mint a városi átlag (magasabb képzettségi mutatókkal a „2. Víztorony, Csűrőskert, Rózsakert” városrész lakossága bír).

A lakásállomány 24,7%-a található a Városház központban, összességében jelentősen jobb minőségű a városközponti lakásállomány, mint a többi városrész esetében (a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül mindösszesen 1%).

A Városház központ lakossága jobb foglalkoztatási mutatókkal bír, mint a települési átlag (a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül 57,2%).

Az „1. Városház központ” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	1. Városház központ
Lakónépesség száma	12.719	2.506
Lakónépességben belül 0-14 évesek aránya	17,6	13,1
Lakónépességben belül 15-59 évesek aránya	64,6	64,7
Lakónépességben belül 60-X évesek aránya	17,8	22,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	10,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	22,5
Lakásállomány (db)	4727	1169
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	1,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	37,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	7,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	48,9	57,2

Nyírbátor Város Településrendezési Tervéhez
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK – HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	1. Városközpont
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	34,6
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	31,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	52,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	11,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	6,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	1,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	8,9

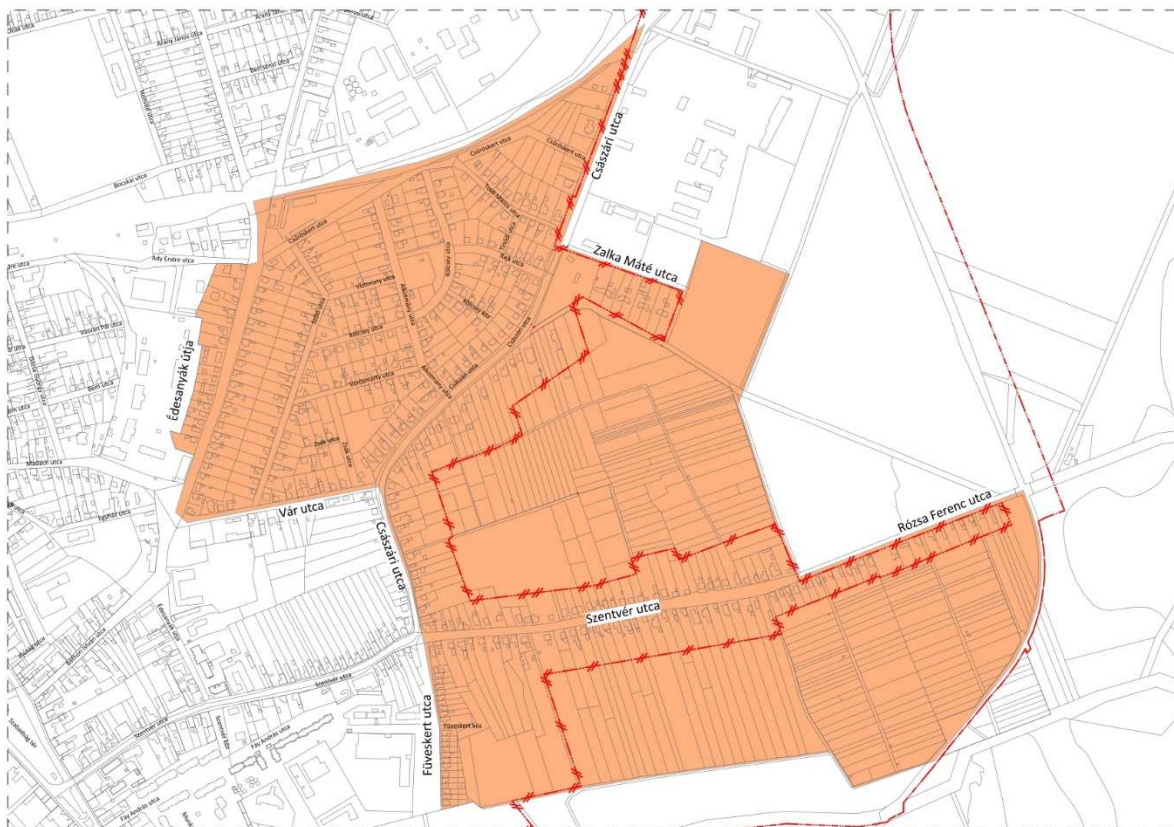
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert” VÁROSRESZ

A „2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert” városrész lehatárolása:

- Füveskert utca,
- Császári utca,
- Vár utca,
- Édesanyák útja mindkét oldala,
- Ady E. utca,
- vasútvonal,
- Császári utca,
- Zalka Máté utca,
- Szentvér utca mindkét oldala,
- belterület-külterület határvonala

„2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A lakásállomány 9,4%-a (a 2011. évi census adatai alapján 443 darab) található a Víztorony körüli lakóövezetben, ezek 2,9%-a alacsony komfortfokozatú, ami lényegesen jobb a városi értéknél – az elmúlt időszak felújítási és építési tevékenységei sokat javítottak az átlagos lakásminőségen. A városrész jelentős beépítési tartalékokkal rendelkezik, azonban egyes esetekben az utak és közművek hiányoznak a beépíthető területeken. A járdák és a felszíni vízelvezető hálózat állapota egyes utcákban nem megfelelő.

A városrész a nyírbátori népesség 8,9%-át tömöríti (1138 fő), egyike város azon részeinek, ahol a népesség száma növekedést mutat. A lakosság korösszetétele kedvezőtlenebb a városi átlaghoz képest: magasabb az idősök és alacsonyabb a fiatalok aránya, a helyi társadalom elöregedése állandó folyamatnak tekinthető. Ezzel szemben a képzettségi és munkaerő-piaci szempontból mindenképpen kedvezőbb a helyzet: az összes városrész közül itt a legmagasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya. A városrész lakosságának végzettségi szintje folyamatosan emelkedik.

A településen itt a legkedvezőbb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, mindösszesen 8,5%.

A városrész egy viszonylag kis kiterjedésű lakófunkciójú terület, a rendezési terv alapján a városrész kertvárosi lakóövezet. Szerkezetére jellemző, hogy a Császári út és az Édesanyák útja közti, a Vár utcától a vasútig terjedő terület kertvárosias, zömmel földszintes, családi házas jellegű. A Császári és a Szentvér utcák által bezárt keleti terület az utak menti egysoros beépítésen túl egy beépítetlen terület helyezkedik el. A beépítés telkes, oldalhatáron álló előkertes, de egyes útszakaszokon előfordul előkert nélküli elhelyezés is. A már beépült terület dombhát, a még be nem épült terület sík terület erdőfoltokkal. A „2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert” városrész tekintetében kiemelendő, hogy a lakások komfortossága és infrastrukturális ellátottsága jó valamint a városrész jelentős beépítési tartalékokkal rendelkezik. A településrészről a közigazgatási, közszolgáltatási funkciók viszonylag könnyen elérhetők. A területen élők között magas a diplomások aránya és ezzel párhuzamosan a városrész munkaerő-piaci adatai kedvezőek. Viszonylag gazdaságilag aktív terület, magas a pénzügyi vállalkozások száma.

A „2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert
Lakónépesség száma	12719	1138
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	15,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	61,1
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	23,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	8,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	27,9
Lakásállomány (db)	4727	443
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	2,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	35,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	5,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	59,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	35,3
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	23,0

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	2. Víztorony, Csűrőskert, Rózsakert
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	53,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	11,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	7,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	2,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	2,4

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „3. IPARI PARK” VÁROSRÉSZ

A „3. Ipari Park” városrész lehatárolása:

- Derzsi utca,
- Ipartelepi utca (**Lőtér utcáig terjedő szakasz**)
- Lőtér utca
- 082 hrsz közút
- Coloplast út
- 0116 hrsz közút
- belterület-külterület határ
- Császári utca (471. főút)
- vasútvonal
- 0136 hrsz közút
- Zalka Máté utca,
- Császári utca
- vasútvonal

A „3. Ipari park” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A „3. Ipari park” városrész gyakorlatilag kizárólag gazdasági funkcióval rendelkező városrész, a területen élők (a 2011. évi népszámlálás alapján 44 fő) kis száma társadalmi típusú elemzést nem tesz lehetővé.

Az ipari tevékenység egyik fő helyszíne a 2005-ben létrehozott Ipari Park, amely a 471. számú főút mellett fekszik. Az Ipari Park teljes terület: 77,9 ha, beépíthető terület: 13,2 ha. Az ipari park területén kialakított valamennyi értékesíthető terület rendelkezik valamennyi közművel (ivóvíz, szennyvíz, csapadékvíz, gáz, villamos energia). A létesítmény közúti kapcsolat megfelelő, az ipari park közvetlenül a 471-es fő közlekedési út mellett található, amelyre külön lehajtó épült. A szállítási és logisztikai feltételeket segíti vasúti kapcsolata (két ipar- és három rakodóvágány térvilágítással). A Nyírbátorba érkezett külföldi tőke többsége, a korábban is működő vállalkozások felvásárlására, tehát közvetve a vállalatok piacainak megszerzésére irányult. Az Ipari Park külföldi működő tőkével megvalósított fejlesztése zöldmezős beruházások voltak, amelyek keretében modern termelési kapacitásokat építettek ki.

A munkába járást segítő megvalósul a helyi autóbusz közlekedés támogatása is: a Nyírbátorban állandó lakóhellyel rendelkező személyektől, a Nyírbátor Ipari Park elnevezésű helyi autóbusz járaton fizetendő jegyárat, illetve bérlet árat az önkormányzat átvállalja.

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	3. Ipari Park
Lakónépesség száma	12719	44
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	6,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	63,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	29,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	21,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	8,1
Lakásállomány (db)	4727	20
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	0,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	39,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	7,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	51,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	44,4
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	58,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	22,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	13,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	0,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	0,0

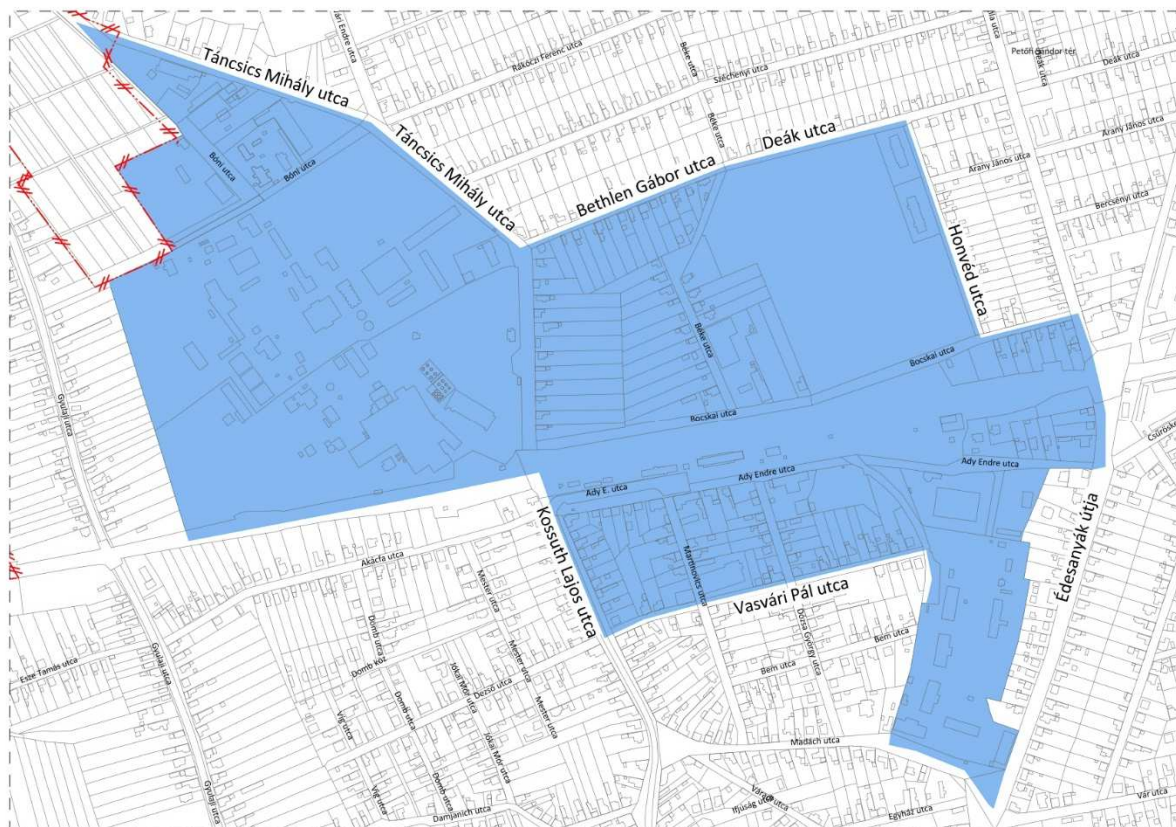
X. táblázat: A „3. Ipari park” városrész legfőbb mutatói
Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás)

A „4. VASÚTÁLLOMÁS KÖRNYÉKI IPARI-GAZDASÁGI TERÜLET” VÁROSRESZ

A „4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület” városrész lehatárolása:

- Táncsics utca,
- Bethlen G. utca,
- Deák F. utca,
- Honvéd utca,
- Bocskai utca,
- József A. utca,
- Édesanyák útja
- Ady E. utca
- **2224/12. hrsz teljes területe**
- Vasvári Pál utca,
- Kossuth Lajos utca
- vasútvonal
- **1018/3 hrsz és 1018/4. hrsz teljes területe**
- **Bóni utca**
- **külterület és belterület határa**
- Táncsics

„4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

Nyírbátor másik ipari-gazdasági funkciójú városrésze a vasút környékén, a belvároshoz viszonylag közel helyezkedik el. Döntően a vasúttól északra a Gyulaji és a Honvéd utcák között a vasútra illeszkedő, jelenleg is vegyes területhasználatú, illetve a vasúttól délre a vasutat szegélyező területsávot foglalja magában, ami déli irányban kiterjed a korábbi dohánybeváltó területére is. A terület megközelítését nehezíti a vasúti kereszteződések alacsony száma, a két átkelő a felmerülő szükségleteket nem elégíti ki. Barnamezős fejlesztésekre alkalmas területek jelenléte azonosítható be a városrészben.

A „4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület
Lakónépesség száma	12719	589
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	10,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	76,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	12,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	60,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	9,7
Lakásállomány (db)	4727	125
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	8,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	78,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	58,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	20,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	47,5
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	42,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	76,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	31,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	23,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	6,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	1,7

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

AZ „5. ÉSZAKI LAKÓTERÜLET” VÁROSRESZ

Az „5. Északi lakóterület” városrész lehatárolása:

- Táncsics utca,
- Bethlen G. utca,
- Deák F. utca,
- Honvéd utca,
- Bocskai utca,
- József A. utca,
- Derzsi utca,
- belterület-külterület határvonala (Ipartelepi utca, Lőtér utca, belterület-külterület határa)

Az „5. Északi lakóterület” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

Az Északi lakóterület Nyírbátor társadalmi szempontból leghátrányosabb helyzetű városrésze, amelynek jelentős része tartozik a város egyik szegregátumához tartozik (a részletes szegregációs helyzetelemzést a 3.3.3 fejezet tartalmazza). A városrészre a történelmi fejlődése során egyfajta kettősség volt jellemző: egyrészt a város szerves részének tekinthető, másrészt mindig is voltak törekvések az elkülönülésre, még elszakadási szándékok is voltak a múlt században. A szabályozási tervben kertvárosi lakóövezetként, illetve falusias lakóterületként szereplő városrész a vasútvonalon túl helyezkedik el.

Az „5. Északi lakóterület” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	5. Északi lakóterület
Lakónépesség száma	12719	2766
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	28,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	61,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	9,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	60,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	2,6
Lakásállomány (db)	4727	800
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	25,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	73,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	50,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	25,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	59,6
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	68,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	67,5
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	49,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	23,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	25,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	13,5

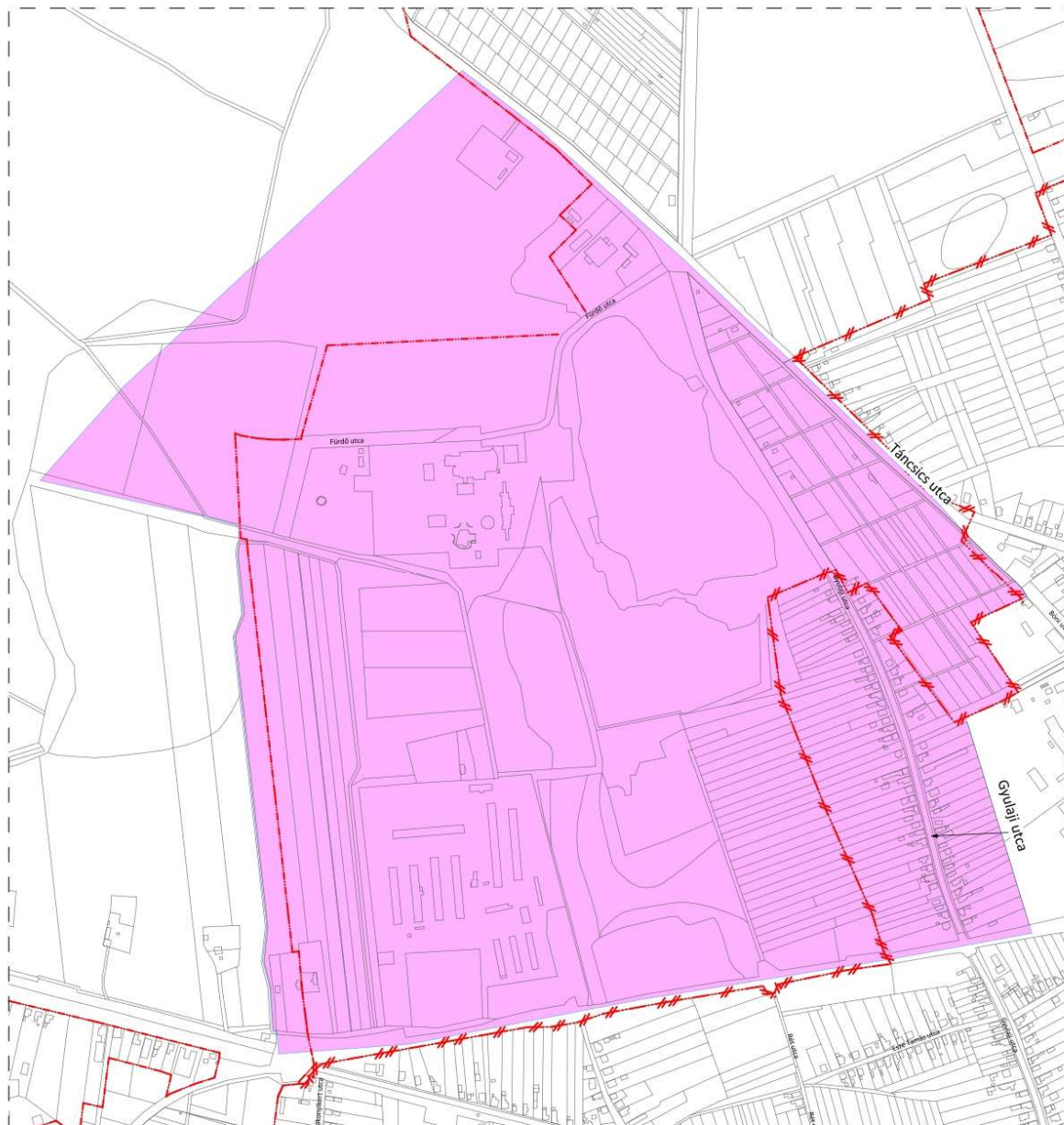
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „6. SZÉNA RÉTI TURISZTIKAI ÖVEZET” VÁROSRÉSZ

A „6. Széna réti turisztikai övezet” városrész lehatárolása:

- Táncsics utca,
- Bóni utca,
- Gyulaji utca mindkét oldala,
- vasútvonal,
- belterület-külterület határvonala

A „6. Széna réti turisztikai övezet” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A turisztikai városrész Nyírbátor szempontjából meghatározói szerepet tölt be, annak ellenére, hogy a lakónépesség mindössze 1,6%-a él itt. A lakosság korösszetétele, jövedelmi viszonyai nem igazán kedvezőek, de épp az alacsony népességszám miatt kevésbé meghatározó a város szempontjából. Ezek a megállapítások igazak a városrész 81 ingatlanból álló lakásállományára is. A területet északról és keletről erdők határolják, itt fekszik a város egyik kiemelt turisztikai attrakciója, a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő, amely széleskörű szolgáltatásokat biztosít.

A „6. Széna réti turisztikai övezet” városrész legfőbb mutatói

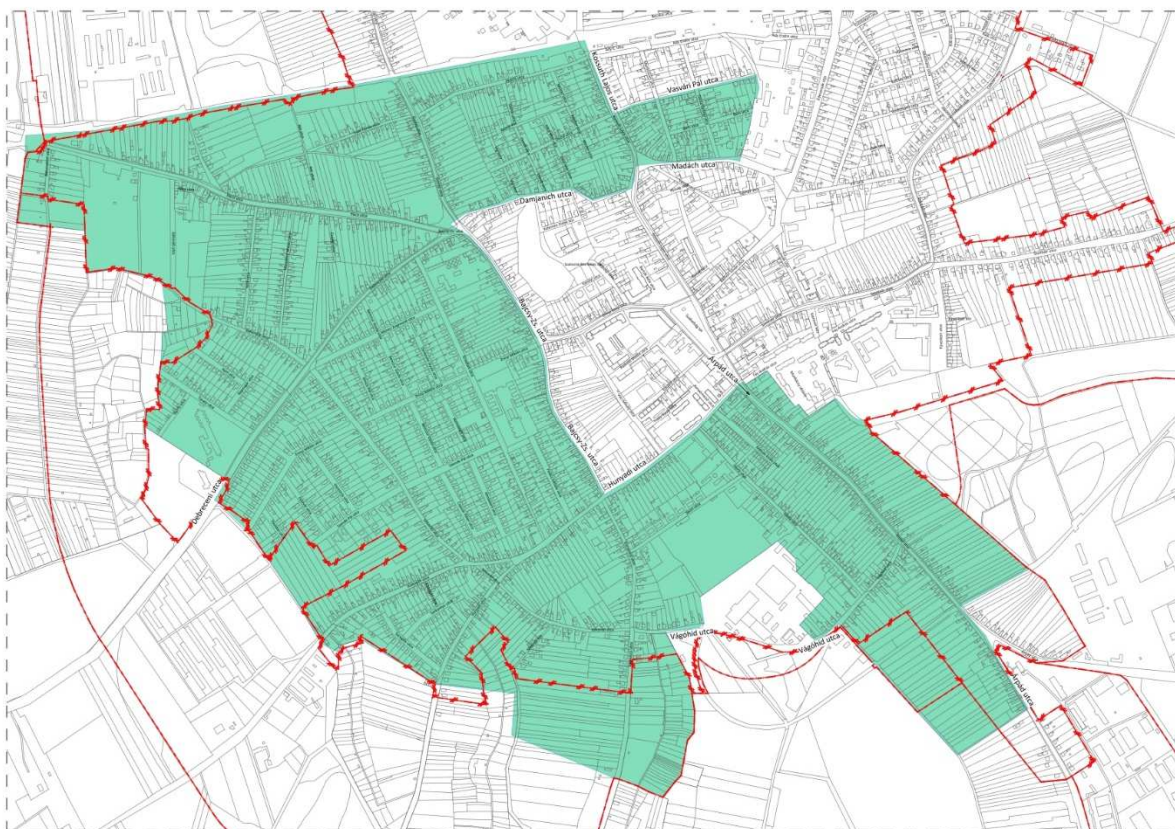
Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	6. Széna réti turisztikai övezet
Lakónépesség száma	12719	206
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	16,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	68,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	16,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	25,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	8,9
Lakásállomány (db)	4727	81
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	7,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	51,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	18,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	47,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	43,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	59,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	55,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	22,8
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	10,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	4,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	4,1

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „7. DÉLNYUGATI LAKÓTERÜLET” VÁROSRÉSZ

- Vasútvonal,
- Kossuth Lajos utca
- Vasvári Pál utca
- Madách utca
- Kossuth Lajos utca
- Damjanich utca
- Bajcsy-Zs. utca
- Hunyadi utca
- Árpád utca mindkét oldala (páros oldal a vasútvonalig; páratlan oldal a 2799 hrsz útig)
- 0243. hrsz. közút
- 0238/2. hrsz közút
- Vágóhid utca (3003. hrsz kivételével)
- külterület és belterület határa
- vasút vonal

A „7. Délnyugati lakóterület” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A Délnyugati lakóterület Nyírbátor legnépesebb és egyik legnagyobb területű városrésze. Térszerkezetét tekintve a történetileg kialakult Pócsi útra, Debreceni útra, Árpád útra és Sóhordó útra szerveződik, amelyek között mély fekvésű, esetenként vizes területek találhatók. A terület utcahálózata néhány spontán alakulattól eltekintve szabályos, tervezett, és követi a

helyszín adottságait. A városrész területhasználatában a lakófunkció a domináns, de található a körzeten belül gazdasági terület, temető, különleges terület (tűzoltó laktanya, sportterület) – ennek megfelelően a településrendezési terv a városrészt a kertvárosi lakóövezetek, az ipari-gazdasági övezetek és különleges építési övezetek közé sorolja.

A „7. Délnyugati lakóterület” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	7. Délnyugati lakóterület
Lakónépesség száma	12719	4753
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	15,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	65,4
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	19,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	12,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	19,9
Lakásállomány (db)	4727	1814
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	3,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	38,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	9,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	56,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	33,4
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	31,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	52,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	12,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	6,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	3,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	2,9

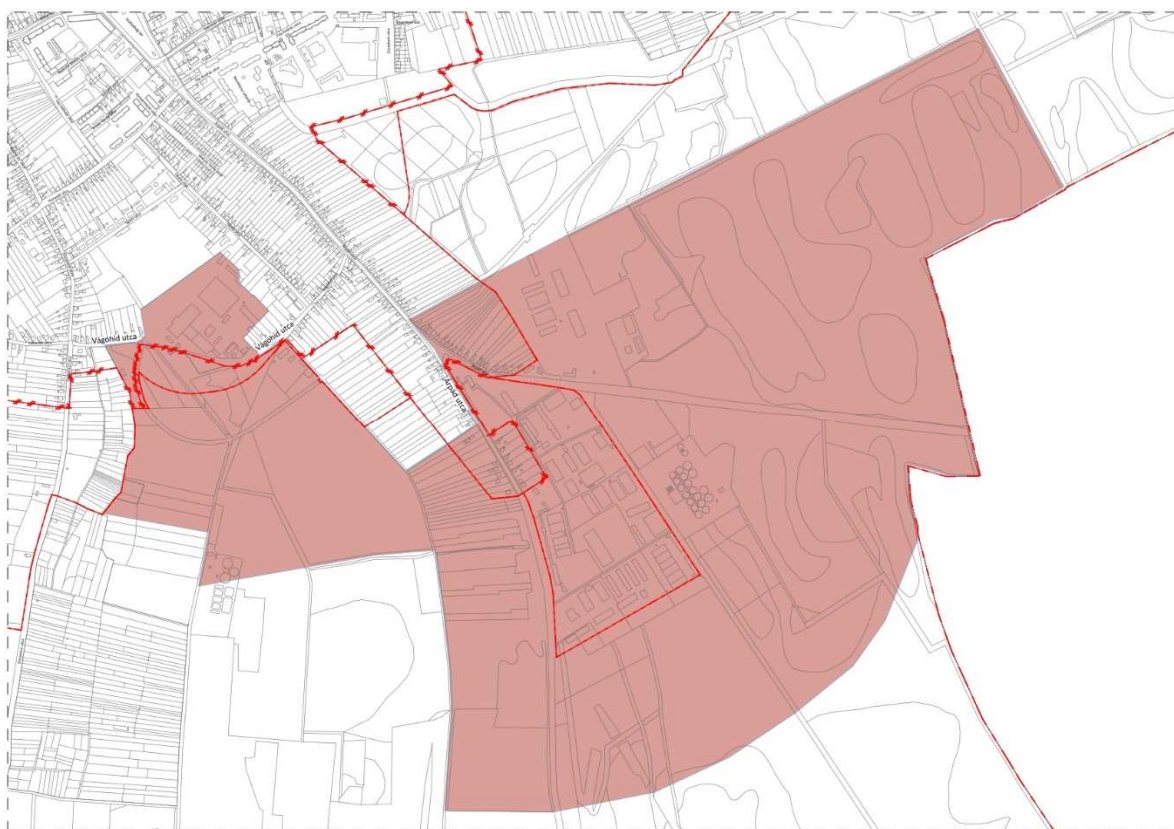
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „8. DÉLI IPARTERÜLET” VÁROS RÉSZ

A „8. Déli iparterület” városrész lehatárolása

- Vágóhíd utca (beleértve a 3003. hrsz teljes területét)
- 0238/2. hrsz közút
- 0243. hrsz közút
- 0235. hrsz út
- 2799. hrsz út
- Árpád utca,
- Iparvágány,
- 0202. hrsz út
- csatorna (0200 hrsz csatorna)
- külterület határa
- 0243. hrsz közút
- 0242. hrsz út
- 0249. hrsz közút
- külterület-belterület határa
- Vágóhíd utca

A „8. Déli iparterület” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A Déli iparterület az Ipari Park mellett a város gazdasági centruma, ahol a város kiemelkedő foglalkoztatói működnek. Az Árpád útra, Vágóhíd utcára és az iparvágányra illeszkedő, a

település peremén lévő, a szántóföldekre kifutó területen az MSK iparterület és a Bátorcoop cégcsoport üzei működnek, köztük Magyarország egyik legnagyobb biogáz üzemével. A városrész közelében helyezkedik el a szennyvíztisztító telep és a rekultivált szeméttelap is. A vállalati határátkelő irányába haladó és onnan érkező forgalom jelentős környezetterhelést jelent.

A „8. Déli iparterület” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	8. Déli iparterület
Lakónépesség száma	12719	665
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	16,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	66,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	17,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	10,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	17,0	9,6
Lakásállomány (db)	4727	253
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	3,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	33,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	7,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	62,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	35,2
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	43,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	56,9	48,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	13,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	8,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	3,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	3,0

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

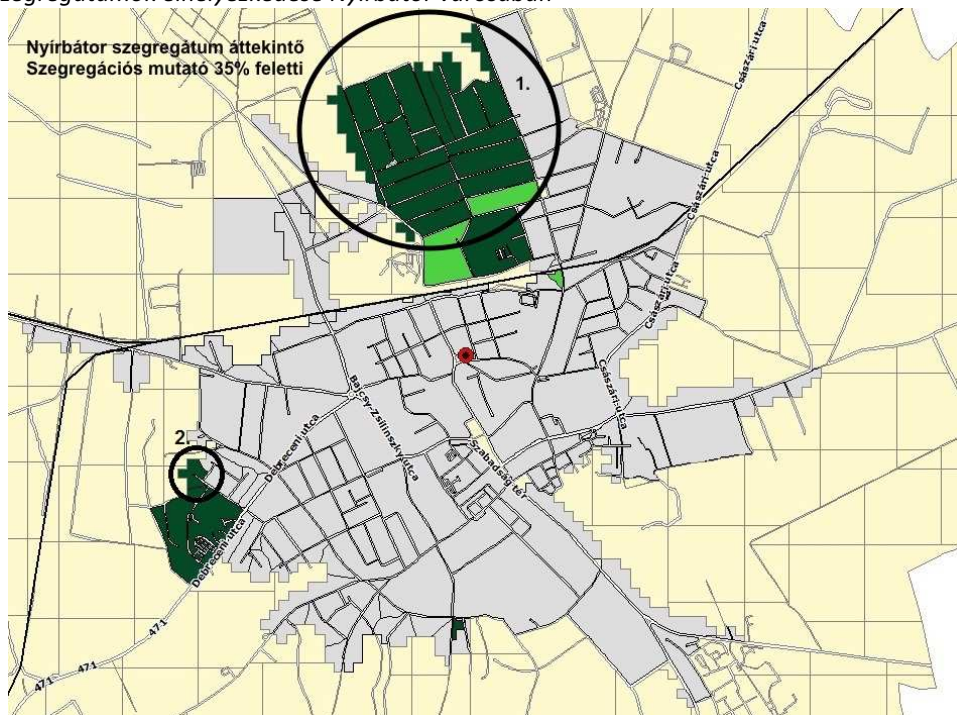
Jelen fejezetben foglalt adatok a 2011. évi népszámlálás adatsoraiból származnak, így azok idülteknek tekinthetők!!!

3.3.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. A KSH 2011. évi népszámlálási adataiból előállított szegregációs mutató alapján Újszász városban 2 db szegregátum került lehatárolásra. Ezek azok a területek, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 35%-ot, illetve a népességszám eléri az 50 főt. Szegregációval veszélyeztetett terület, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 30%-ot, illetve a népességszám eléri az 50 főt, ennek a kritériumnak ugyanúgy a szegregátum területe felel meg. A lenti térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumot, míg a világoszöld színnel jelölt területet szegregációs folyamatok veszélyeztetik. A térkép olyan területet is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona) miatt mégsem tekinthető valódi szegregátumnak. A térképen bekarikázva találhatóak azok a területek, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt.

Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–29% = szürke, 30–34% =világoszöld, 35–100% = sötétzöld

A 35%-os szegregátumok elhelyezkedése Nyírbátor városában

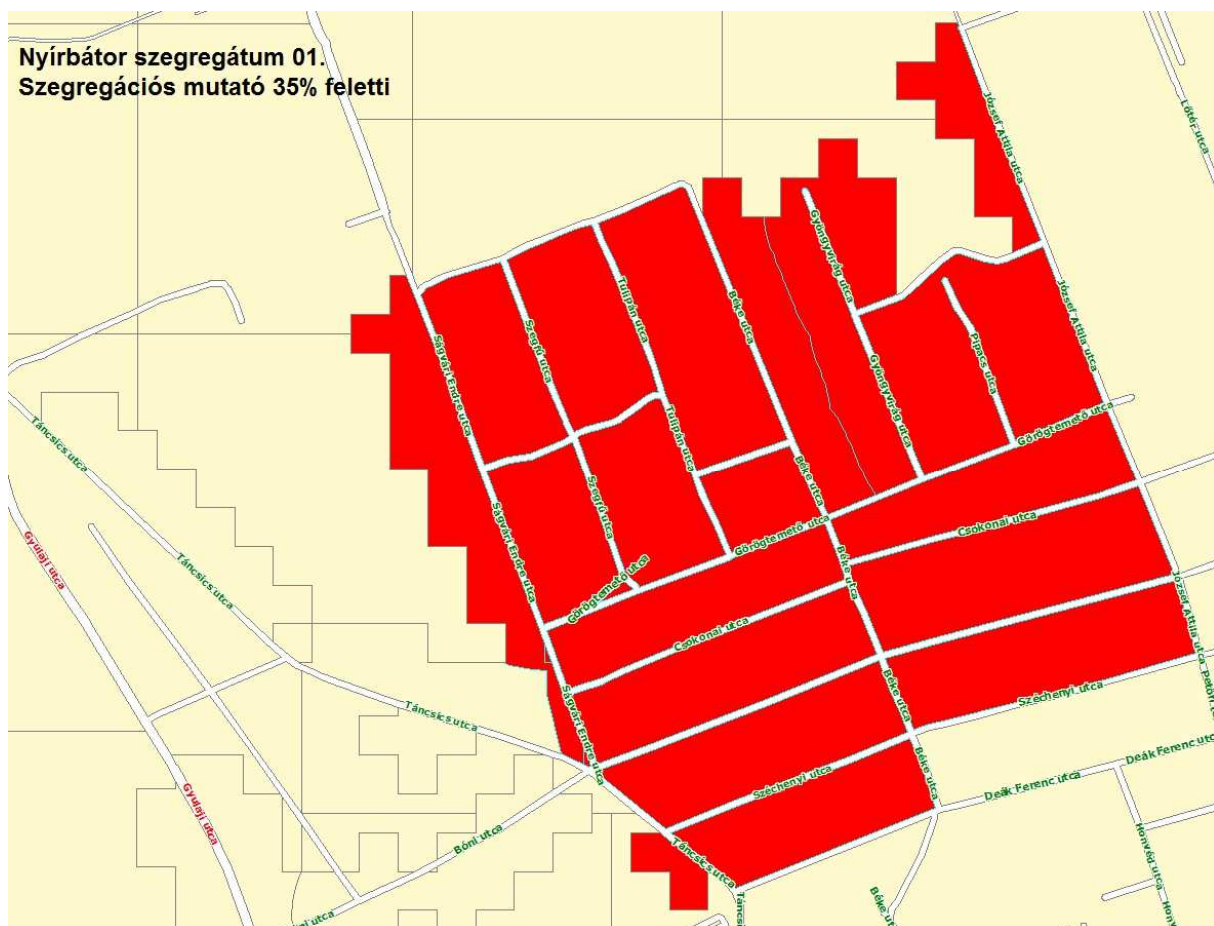
(Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás)

3.3.2.2. A szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzése

1. szegregátum lehatárolása:

Bethlen G. u. - Táncsics u. (nyugati oldal is Széchenyi és Bethlen G. u. között) - Ságvári E. u. mindkét oldala - névtelen u. - Béke u., Gyöngyvirág u., Pipacs u. mindkét oldala - József A. u. páros oldala - Széchenyi u. - Deák F. u. - Béke u.

Az 1. szegregátum elhelyezkedése Nyírbátor városában

(Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás)

2. szegregátum

Nyírfu u. nyugati oldala a (névtelen u.-tól a Tavasz u.-ig) - Tavasz utca déli oldala (a Nyírfu u.-tól a névtelen u.-ig) - a Tavasz utca mindkét oldala a névtelen u.-tól

Az 1. szegregátum főbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	1. szegregátum (Bethlen G. u. - Táncsics u. (nyugati oldal is Széchenyi és Bethlen G. u. között) - Ságvári E. u. mindkét oldala - névtelen u. - Béke u., Gyöngyvirág u., Pipacs u. mindkét oldala - József A. u. páros oldala - Széchenyi u. - Deák F. u. - Béke u.)
Lakónépesség száma	12719	2163
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	32,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	60,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	7,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	71,4
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,0	0,5
Lakásállomány (db)	4727	556
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	33,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	79,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	60,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	19,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	64,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	75,3
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	56,9	70,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	59,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	26,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	33,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	16,6

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A 2. szegregátum elhelyezkedése Nyírbátor városában

Nyírbátor szegregátum 02.
Szegregációs mutató 35% feletti

(Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás)

A 2. szegregátum főbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	2. szegregátum (Nyírfai u. nyugati oldala a (névtelen u.-tól a Tavaszi u.-ig) - Tavaszi utca déli oldala (a Nyírfai u.-tól a névtelen u.-ig) - a Tavaszi utca mindkét oldala a névtelen u.-tól)
Lakónépesség száma	12719	51
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	25,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	70,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	3,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	61,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,0	7,4
Lakásállomány (db)	4727	12
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	8,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	58,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	41,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	41,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	42,9

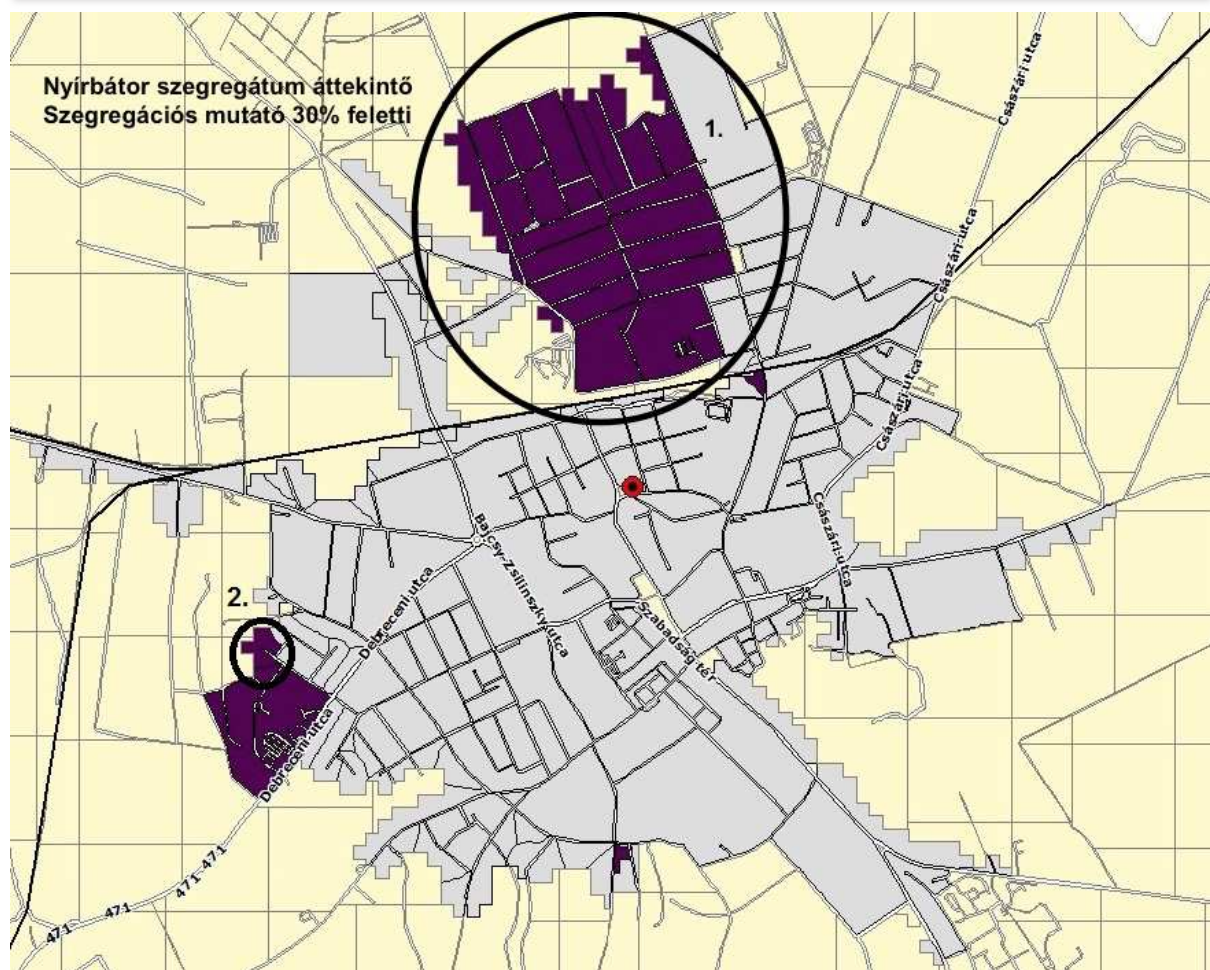
Nyírbátor Város Településrendezési Tervéhez
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK – HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

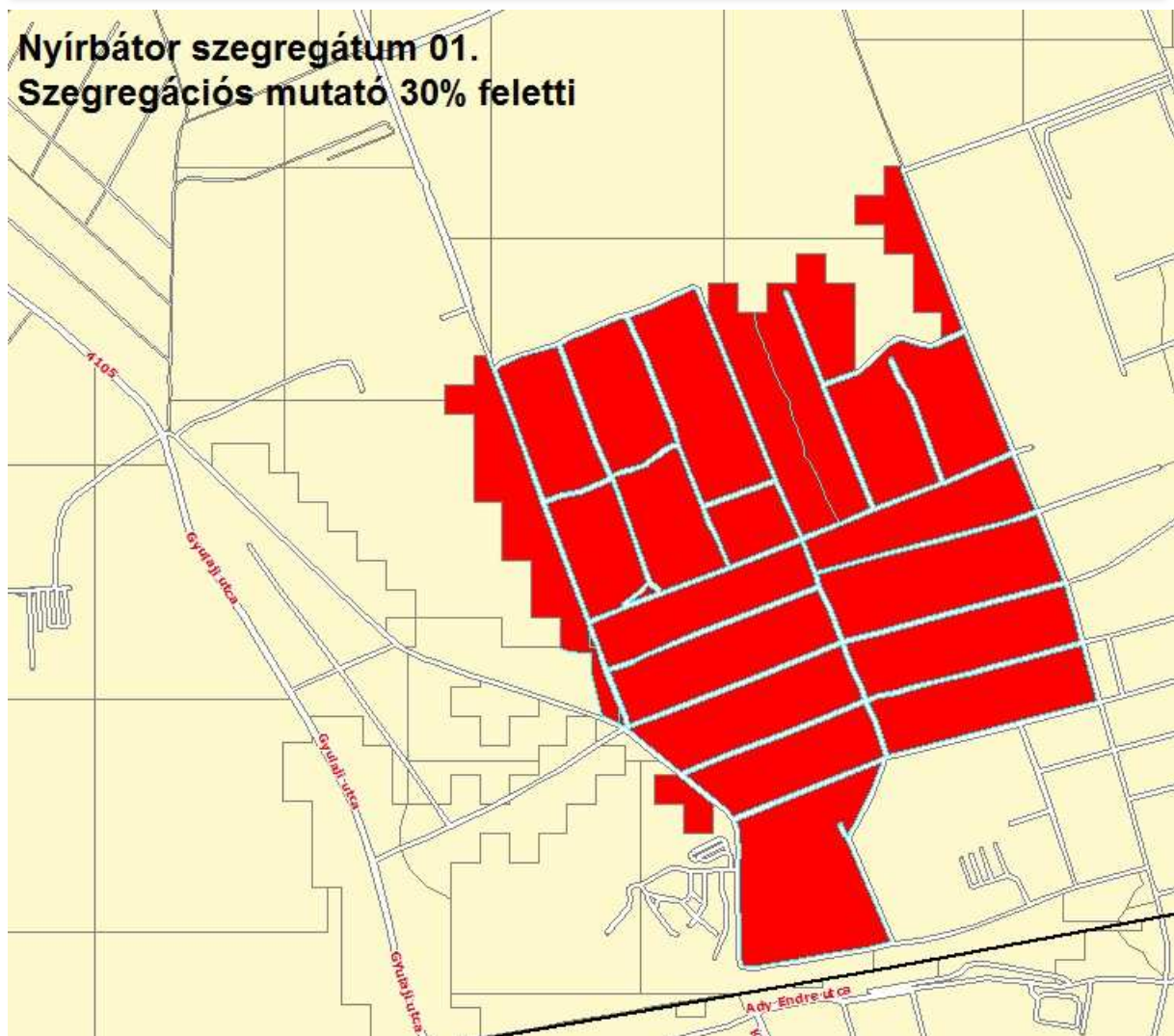
Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	2. szegregátum (Nyírfu u. nyugati oldala a (névtelen u.-tól a Tavas u.-ig) - Tavas utca déli oldala (a Nyírfu u.-tól a névtelen u.-ig) - a Tavas utca mindkét oldala a névtelen u.-tól)
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	66,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül	56,9	54,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	34,8
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	13,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	8,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	0,0

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

GYURI!!!!!!!!!!!!!!

A 30%-os szegregátumok főbb mutatói

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	1. szegregátum (Bocskai u. - Tancsics u. (nyugati oldal is Széchenyi és Bethlen G. u. között) - Ságvári E. u. mindkét oldala - Névtelen u. - Béke u., Gyöngyvirág u., Pipacs u. mindkét oldala - József A. u. páros oldala - Deák F. u. - Béke u.)	2. szegregátum (Nyírfai u. nyugati oldala a (névtelen u.-tól a Tavaszi u.-ig) - Tavaszi utca déli oldala (a Nyírfai u.-tól a névtelen u.-ig) - a Tavaszi utca mindkét oldala a névtelen u.-tól)
Lakónépesség száma	12719	2455	51
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,6	31,0	25,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,6	60,3	70,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,8	8,7	3,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	24,6	67,2	61,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,0	0,9	7,4
Lakásállomány (db)	4727	652	12

Mutató megnevezése	Nyírbátor összesen	1. szegregátum (Bocskai u. - Táncsics u. (nyugati oldal is Széchenyi és Bethlen G. u. között) - Ságvári E. u. mindkét oldala - Névtelen u. - Béke u., Gyöngyvirág u., Pipacs u. mindkét oldala - József A. u. páros oldala - Deák F. u. - Béke u.)	2. szegregátum (Nyírfu u. nyugati oldala a (névtelen u.-tól a Tavasz u.-ig) - Tavasz utca déli oldala (a Nyírfu u.-tól a névtelen u.-ig) - a Tavasz utca mindkét oldala a névtelen u.-tól)
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,0	31,1	8,3
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,6	78,1	58,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,0	56,7	41,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	48,9	20,8	41,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,3	63,4	42,9
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,7	73,0	66,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	56,9	69,5	54,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8	56,5	34,8
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	10,0	27,1	13,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,6	30,9	8,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,1	14,9	0,0

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))